

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra systémového inženýrství

Bakalářská práce

**Výběr kreditních karet v rámci osobního finančního
poradenství**

Tereza Typltová

© 2022 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Tereza Tyslťová

Ekonomika a management

Název práce

Výběr kreditních karet v rámci osobního finančního poradenství

Název anglicky

Selection of credit cards as part of personal financial consultancy

Cíle práce

Cílem práce je vybrat vhodnou kombinaci kreditních karet pro specifikovaného klienta v rámci osobního finančního poradenství.

Metodika

1. Literární rešerše
2. Specifikace klienta a jeho potřeb
3. Tvorba rozhodovacího modelu
4. Řešení rozhodovacího modelu, výběr variant
5. Formulace doporučení a závěrů

Doporučený rozsah práce

30-40 stran

Klíčová slova

Bezúročné období, debetní karta, kreditní karta, kritéria, platební styk, splátka úroky, vícekritériální rozhodování

Doporučené zdroje informací

- HOLOUBEK, Josef. Ekonomicko-matematické metody. Třetí nezměněné vydání. V Brně: Mendelova univerzita, 2017. ISBN 978-80-7509-505-3.
- MÁLEK, Petr, Gabriela OŠKRDALOVÁ a Petr VALOUCH. Osobní finance. Brno: Masarykova univerzita, 2010. ISBN 978-80-210-5157-7.
- SYROVÝ, Petr a Tomáš TYL. Osobní finance: řízení financí pro každého. 3. aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2020. Finance (Grada). ISBN 978-80-271-2886-0.
- ŠIMÁKOVÁ, Jana. Finanční poradenství: distanční studijní text. Karviná: Slezská univerzita v Opavě, Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné, 2018. ISBN 978-80-7510-311-6.
- ŠUBRT, Tomáš. Ekonomicko-matematické metody. 3. upravené a rozšířené vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2019. ISBN 978-80-7380-762-7.

Předběžný termín obhajoby

2021/22 LS – PEF

Vedoucí práce

doc. Ing. Milan Houška, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra systémového inženýrství

Elektronicky schváleno dne 24. 11. 2021

doc. Ing. Tomáš Šubrt, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 26. 11. 2021

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 13. 03. 2022

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Výběr kreditních karet v rámci osobního finančního poradenství" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autor(ka) uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 15.3.2022

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkoval(a) panu doc. Ing. Milanu Houškovi, Ph. D, za odborné vedení bakalářské práce, zejména za ochotu, trpělivost, příjemnou spolupráci a poskytnutí konzultací, kdykoliv jsem je potřebovala. Dále bych ráda poděkovala své rodině, přátelům a partnerovi za jejich podporu a motivaci, kterou mi poskytovali při zpracovávání této práce.

Výběr kreditních karet v rámci osobního finančního poradenství

Abstrakt

Cílem bakalářské práce je vybrat vhodnou kombinaci kreditních karet pro konkrétního uživatele. K tomu bylo třeba přiblížit problematiku kreditních karet.

Bakalářská práce je rozčleněna do tří částí.

Teoretická část slouží k vysvětlení problematiky platebních karet. V první kapitole se čtenář dozví, jak vznikly platební karty a seznámí se s jejich vývojem v České republice. Druhá kapitola je věnována charakteristice platebních karet, jejich náležitostem, využití a výhodám oproti hotovosti. Ve třetí kapitole se čtenář seznámí s druhy platebních karet dle různých kritérií. Dále jsou charakterizovány hlavní rozdíly mezi kartami debetními a kreditními. V další kapitole jsou definovány pojmy, které jsou pro chápání a správné, bezpečné používání kreditních karet potřebné znát a rozumět jim. V poslední kapitole teoretické části je vysvětlena problematika vícekritériálního rozhodování, které je zásadní pro praktickou část.

Na začátku praktické části bakalářské práce se čtenář seznámí s konkrétním uživatelem, Martinem Kadlecem a jeho rodinou, pro kterého je model navržen. Dále jsou specifikována kritéria na základě informací poskytnutých panem Kadlecem, a představeny varianty kreditních karet. Pomocí metody AHP je vybrána sada kreditních karet vhodných pro pana Kadlece.

V poslední části jsou popsány výsledky a sepsána doporučení pro pana Kadlece.

Klíčová slova:

- Bezúročné období
- Debetní karta
- Kreditní karta
- Kritéria
- Platební styk
- Splátka
- Úroky
- Vícekritériální rozhodování

Selection of credit cards as part of personal financial consultancy

Abstract

The aim of the bachelor thesis is to choose a suitable combination of credit cards for a particular user. Hereto was necessarily to introduce topic of credit cards.

The bachelor thesis is divided into three parts.

The theoretical part explains the issue of payment cards. In the first chapter, the reader will learn how were payment cards created and get acquainted with their development in the Czech Republic. The second chapter is devoted to the characteristics of payment cards, their requirements, use and advantages over cash currency. In the third chapter, the reader gets acquainted with the types of payment cards according to various criteria. The main differences between debit and credit cards are also characterized. The next chapter defines the terms that are necessary to know and understand the correct and safe use of credit cards. The last chapter of the theoretical part explains the issue of multicriteria decision-making, which is essential for the practical part.

At the beginning of the practical part of the bachelor thesis, the reader gets acquainted with a specific user, Martin Kadlec and his family, for whom the model is designed. Furthermore, the criteria are specified based on information provided by Mr. Kadlec, and credit card variants are introduced. Using the AHP method, a set of credit cards suitable for Mr. Kadlec is selected.

The last part describes the results and makes recommendations for Mr. Kadlec.

Keywords:

- Interest-free period
- Debit Card
- Credit Card
- Payments
- Instalment
- Interest
- Multi-criteria decision making

Obsah

1 Úvod.....	10
2 Cíl práce a metodika	11
2.1 Cíl práce	11
2.2 Metodika	11
3 Teoretická východiska	12
3.1 Historie platebních karet	12
3.2 Charakteristika platebních karet.....	15
3.3 Druhy platebních karet.....	19
3.4 Hlavní rozdíly mezi kreditní a debetní kartou.....	21
3.5 Důležité pojmy spjaté s kreditní kartou	23
3.6 Vícekriteriální rozhodování	24
4 Vlastní práce	31
4.1 Představení uživatele kreditní karty	31
4.2 Stanovení kritérií	34
4.3 Volba variant	36
4.4 Rozhodovací proces	41
4.5 Vyhodnocení rozhodovacího procesu	46
5 Výsledky a doporučení.....	47
5.1 Výsledky	47
5.2 Doporučení	47
6 Závěr.....	49
7 Seznam použitých zdrojů	50

Seznam obrázků

Obrázek 1 Kriteriaální matice Y	26
Obrázek 2 Metody kvantifikace preferencí mezi variantami.....	28
Obrázek 3 Saatyho matice	29
Obrázek 4 Informace o preferencích mezi variantami.....	30
Obrázek 5 Hierarchie problému.....	30
Obrázek 6 Kreditní karta Česká spořitelna	37
Obrázek 7 Kreditní karta 4U.....	38
Obrázek 8 Kreditní karta Standard	39
Obrázek 9 Kreditní karta mBank	40
Obrázek 10Kreditní karta Raiffeisenbank	41

Seznam tabulek

Tabulka 1 Určení vah kritérií pomocí Saatyho metody	36
Tabulka 2 Shrnutí variant	41
Tabulka 3 Hodnocení K_1	42
Tabulka 4 Hodnocení K_2	43
Tabulka 5 Hodnocení K_3	43
Tabulka 6 Hodnocení K_4	44
Tabulka 7 Zhodnocení K_5 Saatyho metodou	45
Tabulka 8 Hodnocení K_6 metodou pořadí	45
Tabulka 9 Vyhodnocení rozhodovacího procesu.....	46

1 Úvod

Platební karty jsou každodenní součástí běžného života téměř každého z nás. Představují nástroj k bezhotovostnímu platebnímu styku, který využíváme především v obchodech k nákupu potravin, oblečení, spotřebičů do domácnosti apod. Obliba platby pomocí platebních karet neustále stoupá, je běžné, že lidé vlastní více než jednu platební kartu, přičemž každou z nich používá k jiným účelům. Vlastnit můžeme více druhů platebních karet. Ty nejběžnější se nazývají debetní, nicméně existují i karty kreditní. Právě kreditní karty jsou předmětem této práce.

Kreditní karty se v mnoha vlastnostech liší od debetních. Přitom rozdíl mezi těmito kartami je významný, použitím kreditní karty nečerpáme své, našetřené finance, nýbrž finance banky, které je třeba včas bance splatit. Může se jednoduše stát, že si klient banky o kreditní kartu zažádá, aniž by se předem přesvědčil, že je dosti finančně gramotný a bude schopen svůj dluh vůči bance splácet. Takoví lidé se můžou lehce dostat do finančních problémů. V mém okolí se nachází několik lidí, kteří by nedokázaly rozdíly mezi těmito druhy karet blíže specifikovat. To byl impuls, který vedl k výběru tématu právě o kreditních kartách. Tato bakalářská práce čtenářům přiblíží problematiku kreditních karet.

Vybrat takovou kreditní kartu, která konkrétnímu uživateli vyhovuje a splňuje vše, co od ní očekává, nemusí být jednoduché. Je potřeba stanovit si jednotlivé požadavky, aby bylo možné vhodnou kartu vybrat. Metoda AHP může celý tento proces zjednodušit. Díky Saatyho metodě se porovnají všechna kritéria, která klient vyžaduje, a na konci rozhodování jsou jednotlivé karty seřazeny od té nejlepší. Klient si tak může vybrat jednu kreditní kartu, nebo kombinaci např. dvou karet, aby byly jeho požadavky jednoznačně splněny.

Vlastní práce se zaměřuje na výběr vhodné kreditní karty pro konkrétního uživatele. Kritéria jsou stanovena na míru tomuto uživateli, nicméně je možné model poupravit i pro jiného klienta.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Hlavním cílem práce je vybrat vhodnou kombinaci kreditních karet pro specifikovaného klienta v rámci osobního finančního poradenství.

Dílčím cílem této práce je přiblížit čtenářům problematiku kreditních karet a pomoci jim pochopit princip jejich fungování.

2.2 Metodika

Pro dosažení stanovených cílů je postup následující:

1. Literární rešerše
 - a. Přiblížit čtenáři vznik platebních karet
 - b. Charakterizovat platební karty
 - c. Specifikovat jejich druhy
 - d. Vyzdvihnout rozdíly mezi kreditní a debetní kartou
 - e. Popsat výhody a nevýhody, které kreditní karty přinášejí
 - f. Vysvětlit pojmy vázané na kreditní kartu
 - g. Charakterizovat vícekritériální rozhodování
2. Specifikace konkrétního klienta a jejich potřeb
3. Tvorba rozhodovacího modelu
4. Řešení rozhodovacího modelu
5. Výběr variant
6. Formulace doporučení a závěrů

3 Teoretická východiska

3.1 Historie platebních karet

3.1.1 Vývoj platebních karet ve světě

Kořeny vzniku platebních karet sahají až do roku 1870 v Americe, kde vznikly jejich předchůdci. Američtí obchodníci přišli s nápadem zavést tzv. metal charge coins a metal credit tokens neboli úvěrové mince nebo známky. Tyto známky rozdávali svým stálým odběratelům, kteří u nich nakupovali na dluh. Známkou fungovala jako identifikace zákazníka, kdy si obchodník do evidenční knihy zapsal, o jakého zákazníka se jedná a kolik činí jeho dluh. Tyto dluhy byly spláceny s odstupem například jednoho měsíce. Pokud by se tato situace převedla na dnešní dobu, pak by si zákazníci u obchodníka otevřeli úvěrový účet a známky reprezentují kreditní karty. V Evropě se vznik prvních předchůdců dnešních kreditních karet datuje k roku 1880 ve Velké Británii. Takzvané Credit vouchery vydávala společnost Provident Clothing Club. Tyto vouchery bylo možné uplatnit ve vybraných obchodech, které uskutečněnou transakci zaevidovaly a výpis odevzdaly přímo společnosti Provident Clothing Club. Uživatel Credit vouchery zpětně uhradil svůj dluh přímo této společnosti (1).

V roce 1914 byla vydána první platební karta Identification Card telefonní a telegrafní společností Western Union Telegraph Company. (2) Tato karta nebyla z plastu, nýbrž z plechu. (3) Uživatelé ji mohli využívat k telefonování a posílání telegramů, aniž by museli ihned zaplatit. Platba za služby byla uskutečněna vždy jednou měsíčně prostřednictvím šeků nebo příkazem z banky, na základě obdržené faktury. (4) Identification Card se někdy nazývají věrnostní karty, jelikož je obdrželi věrní zákazníci společnosti, aby si udrželi jejich přízeň. Dalším důvodem vydání karet bylo přimět zákazníky setrvat u využívání jejich služeb. (3)

Oblíbenost nákupů na splátky rostla, z tohoto důvodu začaly i další společnosti nabízet podobné služby, aby se vyrovnaly konkurenci. Jednou z těchto společností byl obchodní řetězec Sears Roebuck, který v roce 1910 začal svým klientům nabízet prodej na splátky. O 14 let později, tedy roku 1924, vydala kreditní kartu čerpací stanice Petroleum Corporation of California, později přejmenována na Mobil Oil. Jedná se o první síť čerpacích stanic, která věrnostní kartu vydala. Tato karta byla papírová, nikoli plechová, a později byla dostupná i pro širší veřejnost. Kartu bylo možné využít pouze v síti čerpacích stanic vydavatele karty na území Spojených států, a její platnost byly pouhé 3 měsíce. Po uplynutí doby obdržel klient novou

věrnostní kartu. Postupem času začaly vydávat věrnostní karty i ostatní řetězce čerpacích stanic, například Standard Oil of Indiana. (1)

Dalším krokem v rozvoji platebních karet se stala Air Travel Card, vydanou šesti leteckými společnostmi USA 1. ledna 1936, přičemž prvním vydavatelem byly American Airlines. Tato úvěrová karta byla určena k nákupu letenek na služební cesty manažerů.

S příchodem 2. světové války se vývoj platebních karet přerušil, jelikož USA omezila spotřební úvěry. Občané měli možnost požádat na pobočce své banky o úvěr, pokud vlastnili úvěrovou kartu Preferred Credit Card Bank of America. Po konci 2. světové války se opět začaly úvěrové karty vydávat. Výše zmíněná Air Credit Card se stala mezinárodně uznávanou kartou, a to od konce roku 1948. (3)

Doposud bylo možné všechny platební karty využít pouze v síti vydávajících společností. Změna nastala v roce 1950 díky společnosti Diners Club International (USA). (2) Karta vznikla na popud ředitele úvěrové společnosti Franka McNamara, který přišel s myšlenkou nahradit hotovostní peníze kartou, aby bylo placení v restauracích jednodušší. S touto kartou se zavedly poplatky z části úvěru, které činily 5-7 %, zaveden byl také poplatek za vedení karty ve výši 5 dolarů ročně. (1) Od roku 1952 byla karta mezinárodně uznávána. (3)

První platební kartu, která se jen málo odlišuje od dnešních karet, vydala roku 1951 Franklin National Bank v New Yorku. K této kreditní kartě nebyly vázány žádné poplatky za vedení, úvěrovou částku klienti spláceli do 30, 60 či 90 dní na základě podepsané smlouvy. (1) Dalším zlomovým rokem byl rok 1966, kdy vznikla asociace Master Charge, dnes ji známe jako Master Card. (3)

3.1.2 Vývoj platebních karet v České republice

Tehdejší Československo bylo první zemí sovětského bloku, které začalo akceptovat platební kartu Diners Club. (3) Poprvé byla karta Diners Club roku 1968. V tomto roce se cestovní kancelář Čedok stala obchodním zástupcem společnosti Diners Club. První transakce, která byla kartou Diners Club provedena, proběhla 24.10.1968 v cestovní kanceláři Čedok v Praze. (5) Návštěvníci Československa mohli platební karty Diners Club využít například v Tuzexu, ČSA nebo vybraných obchodech se suvenýry. (6)

Další krok ve vývoji platebních karet v České republice učinila Živnostenská banka, která v roce 1988 vydala tzv. dispoziční kartu k tuzexovým účtům. Nevýhodou tehdejší doby byla omezená možnost občanů Československa zřídit si tuzexový účet, proto mohl tuto službu využít malý okruh lidí. (7) O rok později vydala Česká a Slovenská spořitelna bankomatovou

kartu, která již byla určena širší veřejnosti. Bylo tak učiněno z důvodu, aby lidé nemuseli chodit na přeplněné přepážky v bance, zároveň se snížily náklady na hotovostní platební styk. (3)

Praha se stala oblíbenou destinací pro turisty, napomohlo k tomu zrušení vízové povinnosti obyvatel západní Evropy. Díky tomu si American Express v roce 1990 otevřel v Praze pobočku a od Čedoku přebíral možnost přijímání karet ve své obchodní síti. (7) Ve stejném roce se Živnostenská banka stala členem asociace VISA a začala tyto karty vydávat, čímž konkurovala Čedoku. (7) V plánu měla i vydání karet MasterCard, k tomuto kroku nakonec nedošlo. (3)

Tuzemští občané se platební karty MasterCard dočkali o rok později, kdy je začala vydávat Komerční banka. Po vzoru zahraničního kartového systému se Komerční banka předsevzala k vybudování moderního platebního systému, přizvala k sobě všechny české i slovenské peněžní ústavy. (8) Dne 4.2.1991 tak vzniklo Mezibankovní sdružení pro platební karty, dnes známé jako Sdružení pro bankovní karty. (7) Zakládajícími členy byly Agrobanka Praha, Investiční banka, Komerční banka, Poštovní banka, dále slovenské banky Tatra banka a Všeobecná úvěrová banka. Zprvu bylo sdružení pouze pro bankovní systém MasterCard, následně byl rozšířen i o karty VISA. (6) Mezibankovní sdružení pro platební karty napomáhalo omezovat přílišnou konkurenci mezi vydavateli karet, dále se zasloužila v boji proti zneužívání platebních karet. (8)

Pro rozvoj platebních karet u nás je důležitý datum 19.2.1992. Od tohoto dne, přesně od 18:00, mohli občané začít využívat první bankomaty od Komerční banky umístěny v Praze. (9) Bankomaty byly určeny pro karty MasterCard a Cirrus. O pár měsíců později uvedly do provozu své bankomaty i ČSOB a Agrobanka, taktéž v Praze. (3) První výběr z jednoho ze 3 bankomatů provedl generální ředitel Komerční banky JUDr. Richard Salzman. (10)

Dalším důležitým milníkem byl rok 1993, kdy se v květnu zapojil první platební terminál v pražském starožitnictví. Další platební terminál byl instalován v hotelu Forum, následně v obchodním domě Kotva. (3) Simona Ely Plischke píše na webu peníze.cz o tom, že se obchodníci s převážně českými zákazníky do zavádění platebních terminálů nenadchli. Dle jejich názoru mnoho tuzemských zákazníků platební kartu nevladilo, proto neviděli důvod k akceptaci platebních karet, a preferovali platbu hotovostí. Naopak, kde převažovala klientela ze zahraničí, byly platební terminály nezbytností. Jednalo se zejména o starožitnictví, pohostinství a hotely, autopůjčovny apod. (6)

V roce 1994 zavedla Komerční banka první čipovou kartu platnou v síti čerpacích stanic Tank Plus. V roce 2003 zavedla Komerční banka první čipovou kartu EMV (Europay,

MasterCard a Visa), o rok později se přidala ČSOB. O několik let později převedly magnetické karty na čipové všechny banky v České republice. První bankomaty, které akceptovaly čipové EMV karty, vydala Komerční banka v roce 2005. (3) Platební karty s čipem činily na konci roku 2011 89 % platebních karet (4)

Pár let po roce 2000 se v České republice dostaly kreditní karty do podvědomí mnoha občanů a započal jejich velký rozvoj. (6) V roce 2011 počet plateb kartou v obchodech převýšil počet výběrů hotovosti z bankomatů. (3) Obchodů, které přijímaly platební karty, bylo ke konci roku 2011 bezmála 70 000. (4) Teno rok byl významný i z dalšího důvodu – byla představena první bezkontaktní karta PayPass od MasterCard a Citibank. O bezkontaktních kartách se u nás mluvilo již v roce 2008. Nicméně se k těmto kartám váží vyšší náklady, další překážkou byla potenciální nedůvěra veřejnosti v bezkontaktní karty. Tyto důvody znamenaly odklad bezkontaktních platebních karet. (11) Rok 2011 byl důležitý i pro internetové platby, za které se zasloužily hlavně Česká spořitelna, Komerční banka, ČSOB, Raiffeisenbank a UniCredit Bank. Zaplatit kartou šlo ve více než 3000 e-shopech. (3)

3.2 Charakteristika platebních karet

Platební karty jsou jeden z nejpoužívanějších prostředků ke zhotovení platby. Jsou považovány za moderní nástroj pro provedení bezhotovostního platebního styku. Platebním stykem se rozumí: „... *vztah mezi plátcem a příjemcem platby, při kterém dochází k uskutečnění platby, tedy k převodu peněžních aktiv mezi plátcem a příjemcem.*“ (12) Platební styk se dělí na 2 formy, a to hotovostní a bezhotovostní. (4) Hotovostní styk je prováděn především pomocí bankovek a mincí. (13) Můžeme sem zařadit i tzv. částečně bezhotovostní formu platebního styku, například vklad hotovosti na účet někoho jiného. (14) Nevýhodou této formy platebního styku je náročnost bezpečné manipulace s penězi a udržování jejich čistoty. Hotovostní forma platebního styku upadá na úkor bezhotovostního platebního styku. (13) Bezhotovostní platební styk představuje výměnu peněz mezi dvěma subjekty, je realizován prostřednictvím běžných (nebo jiných) účtů. (7) (15)

Platební karty jsou plastové, konkrétně z materiálu PVC¹. Rozměry karet musí být přesně 85,6 x 54,0 x 0,76 mm, stanovila je mezinárodní norma ISO 3354. (16) Název kreditní karta se odvíjí od slova „credit“, což znamená úvěr. (17)

¹ termoplastická umělá hmota

3.2.1 Využití platebních karet

Platební karty můžeme využít k více účelům. Nejčastěji lidé využívají svoji kartu k bezhotovostnímu placení. (18) Bezhotovostní transakce probíhá ve třech fázích, a to:

- Ověření transakce
- Přenos transakce do clearingového systému
- Vypořádání plateb

Během ověření transakce probíhá ověření dat na kartě a provádí se autorizace. Poté se transakce přenese do clearingového systému – transakce se zaúčtuje. V poslední fázi se platba ukládá na obchodníkův bankovní účet. (15) Celý proces trvá jen několik málo vteřin. (18) Z informací uvedených výše lze uvést, že bezkontaktní platby se zúčastní 5 subjektů – držitel platební karty, banka, která vydala platební kartu, banka přijímající transakci, obchodník, u kterého je bezkontaktní platba provedena a autorizační středisko. (15)

Díky platební kartě si její držitel může vybrat hotovost z bankomatu. Aby bylo možné výběr provést, musí se držitel karty osvědčit pomocí PIN² kódu. (2) Některé banky mají výběr z bankomatu zpoplatněný. (18) Pokud není možné využít pro výběr hotovosti bankomat, lze si hotovost vybrat přímo na pobočce banky. Je třeba identifikace držitele pomocí občanského průkazu. Tato možnost je pro klienta nevýhodná, jelikož se s ní pojí vysoké poplatky. (15)

Další možnost využití platebních karet se nazývá Cash Back. Jedná se o zvláštní formu výběru hotovosti, a to z důvodu, že proces probíhá v obchodech. (2) Cash Back spočívá v tom, že klient při nákupu v obchodě platí kartou, ale na pokladně nahlásí, že má zájem vybrat si hotovost, přičemž nejvyšší možná částka je 3 000 Kč. (15) Pokud si klient vyžádá 300 Kč v hotovosti, je dlužná částka o tuto hodnotu navýšena, přičemž klient zaplatí platební kartou. Žádaných 300 Kč dostane z pokladny. (18)

3.2.2 Náležitosti platebních karet

Podoba platební karty, její vlastnosti a náležitosti jsou normovány ve světovém měřítku. (14) Všechny platební karty musí obsahovat (15):

- Jméno držitele
- Označení vydavatele
- Číslo platební karty

² Personal Identification Number

- Část čísla bin
- Doba platnosti
- Podpisový proužek
- Záznam dat

1. Jméno držitele

Držitelem platební karty je osoba vlastníci bankovní účet, ke kterému je karta vydána. Karta může být vydána i jiné osobě, pokud je majitelem schválena jako disponent bankovního účtu. (2) Jméno držitele na kartě může obsahovat maximálně 27 znaků. (14) Jestliže je vydána firemní karta, uvádí se název firmy pod jménem držitele a jeho délka je také max. 27 znaků. (2)

2. Označení vydavatele

Na platební kartě musí být název vydavatele a náležité logo. (15) Ty nejvýznamnější vydavatele platebních karet rozdělil Dvořák do tří skupin:

- Banky/bankovní asociace (Např. MasterCard nebo VISA)
- Finanční společnosti (American Express, Diners Club)
- Obchodní domy, letecké společnosti, telekomunikace apod. (2)

3. Číslo platební karty

Číslo platební karty je 16-19 místní, strukturovaný kód. (14) První dva znaky určují, o jaký druh karty se jedná. Následujících 5 znaků definuje vydávající banku. Posledních 8-13 znaků slouží k identifikaci držitele karty. (2)

4. Část čísla bin

BIN³ je 4 místní číslo přidělené karetní asociaci dané bance. (14) Přiřazení počátečních čísel k bankám je následující (20) :

- Visa: 4xxxxx
- MasterCard: 51xxxx – 55xxxx
- Maestro: 6011xx, 644xxx, 65xxxx
- American Express: 34xxxx, 37xxxx

5. Doba platnosti

Zpravidla je uveden začátek a konec platnosti, ale může být uveden pouze konec platnosti karty. Doba platnosti se označuje jako měsíc a rok oddělené lomítkem. (15) Doba platnosti bývá 1-4 roky. Po skončení platnosti karty je karta zablokována a není možné ji použít. (2)

³ Bank Identification Number

6. Podpisový proužek

Podpisový proužek bývá na zadní straně platební karty, je určen pro záznam podpisového vzoru držitele. Doporučuje se podepsat se tenkou lihovou fixou. Proužek je chráněn bezpečnostními technologiemi k zamezení změně podpisu. (21)

7. Záznam dat

Data jsou na platebních kartách zaznamenány dvojitým způsobem, a to pomocí tištěných alfanumerických znaků nebo ve formě elektronického záznamu. (2) Uložena data slouží k pohodlnějšímu průběhu platby kartou, není nutné ověřovat některá data, například denní limit. (22) Zmíněné alfanumerické znaky bývají zaznamenány dvojitým způsobem:

- a. Reliéfní písmo (embossing) – v tomto případě jsou data na kartě vyražena a je snadné je snímat
- b. Hladký tisk – tato forma se využívá u karet, které lze použít pouze v elektronické formě (výběr z bankomatu, elektronické platební terminály) (2)

3.2.3 Výhody a nevýhody platebních karet oproti hotovosti

Za výhody můžeme zejména považovat vyšší bezpečnost oproti hotovosti a zjednodušený přístup k našim financím. Držitel karty na konci měsíce obdrží detailní přehled výdajů, tudíž přesně ví, kdy a za co své finance utratil. (14) Dále je využívání platební karty časově úspornější než vybírání hotovosti. Díky platbě kartou držitel získá výhodnější kurz při zúčtování plateb. (2) Při cestě do zahraničí nemusí držitel karty řešit výměnu hotovosti, platební kartu lze využít mezinárodně. Pokud je platební karta odcizena, je možné ji okamžitě zablokovat, nepřijdeme tak o své finance. (23)

S vlastněním platební karty se pojí různé doplňkové služby pro majitele. (15) Pokud vlastníme kreditní kartu, lze nakupovat „na splátky“ – za nákup zaplatíme až později. Zda je tato možnost opravdu výhodou je individuální. (23) Další službou může být cestovní pojištění nebo prodloužená záruka na elektroniku. Při platbě platební kartou lze získat různé slevy u obchodníků, kteří takovou možnost poskytují. (2)

Držení platební karty s sebou nese jak výhody, tak i nevýhody, a proto je nutné zmínit obojí. Za vedení platební karty nám mohou být účtovány různé poplatky. V případě odcizení karty nám hrozí její zneužití v případě, že ji nezablokujeme, přičemž blokace karty bývá bankami zpoplatněna. (15)

3.3 Druhy platebních karet

Platební karty je možné členit dle několika kategorií:

- Způsob zúčtování transakcí
- Způsob záznamu dat
- Dle teritoria
- Dle hlediska držitele

3.3.1 Dle způsobu zúčtování

Rozdělení karet dle zúčtování je jedno z nejzákladnějších rozdělení platebních karet. (14) Řadíme sem karty debetní, kreditní, poplatkové a hodnotové. (4)

Debetní karta je automaticky vydávána k běžnému účtu. Majitel debetní karty při placení či vybírání z bankomatu čerpá pouze své finance. (14) Finance může čerpat až do výše zůstatku na bankovním účtu či do povoleného zůstatku. (12) Pokud má klient zřízený kontokorent, je možné čerpat finance do mínusu. (4) Jelikož banka neposkytuje držiteli debetní karty úvěr, je čerpaná částka z účtu stržena v okamžiku, kdy se o transakci dozví banka obchodníka. (14) Vydání debetní karty klientovi nenesе bance téměř žádné riziko, proto ji mohou získat i méně zámožní žadatelé. (2)

Kreditní karta, nebo také úvěrová, je zvláštní druh platební karty, jejímž prostřednictvím poskytuje banka držiteli úvěr. (15) Využití má stejné jako karta debetní, klient ji běžně využívá k bezhotovostní platbě nebo výběrům z bankomatu. (14) Při platbě kreditní kartou čerpá držitel revolvingový úvěr do výše stanovené vydávající bankou. (24) Kreditní kartu splácí její majitel měsíčně, výši splátky (pokud není hrazena celá částka) a datum splatnosti určuje banka. (25) Pokud je úvěr splacen v bezúročném období, neváží se ke kreditní kartě žádné úroky. V případě opožděného splacení úvěru naskakují úroky stanovené bankou, tyto úroky bývají poměrně vysoké. (26) Vysoké jsou z důvodu rizika, které pro banku vydání kreditní karty představuje. (27) Kvůli zmíněnému riziku není možné kreditní kartu vydat každému. (2)

Poplatkové karty, nebo také charge karty, jsou nejstarším typem platebních karet vůbec. Jejich princip je velmi podobný kreditním kartám. (14) Držitel poplatkové karty také čerpá od banky úvěr. Rozdílný je způsob úhrady čerpaného úvěru. (15) Úvěr je nutné splatit v jeho celé výši, úhrada je provedena na základě měsíčního výpisu, které banka klientovi zašle. (4) Splátka musí být provedena v určitém rozmezí stanoveném bankou (většinou se jedná o

rozmezí 14-30 dní) prostřednictvím bankovního převodu nebo šeku. Není třeba mít k této kartě sjednaný bankovní účet. (7)

Hodnotová karta, nebo také předplatní karta, funguje na principu elektronické peněženky. Držitel si ze svého běžného účtu převede peníze do čipu této platební karty. (4) Hodnotová karta má zamezit využívání drobných bankovek a mincí. (7)

3.3.2 Dle způsobu záznamu dat

Dalším důležité kritérium, podle kterého můžeme platební karty rozdělit, je způsob, jakým zaznamenávají platební karty data. V této kategorii figurují karty embosované, karty s magnetickým proužkem a karty obsahující čip. (14)

Embosované karty jsou takové karty, které mají údaje vyražené reliéfním písmem na lící straně, lze je proto jednoduše snímat v mechanických snímačích. (28) Jedná se o univerzální karty. (7) V minulosti obchodníci upřednostňovali akceptaci embosovaných karet. (2) Bylo tomu tak z důvodu jejich použití při placení – pomocí mechanických snímačů se údaje z karty přenášely na stvrzenku, kterou zákazník podepsal. Nebylo tudíž potřeba, aby obchodníci vlastnili platební terminály. V dnešní době se transakce převádí elektronicky, vyražené údaje jsou na kartách ze zvyklosti. (4)

Karty s magnetickým proužkem mají zaznamenaná data na magnetickém proužku, který se nachází na zadní straně karty. (15) Magnetický proužek na kartách nevyužívá pouze bankovní sektor, tuto technologii využívají například v hotelích, kde se pomocí takové karty otvírají dveře do hotelových pokojů. (21) Karta zaznamenává na magnetický proužek data ve 3 záznamových stopách. V první stopě jsou zaznamenána data o vlastníkovi karty, tj. jméno a příjmení, a o kartě samotné, tj. číslo karty. Stopa obsahuje maximálně 79 alfanumerických znaků. (2) Druhá stopa slouží pro záznam dat při použití karty online. Stopa opět obsahuje číslo karty a rozsah je 40 alfanumerických znaků. (21) Poslední, třetí, stopa slouží k záznamu dat z transakcí provedených offline. (4) Ve třetí stopě se data pouze nezaznamenávají, ale lze je přepisovat. Tato stopa obsahuje až 107 znaků, zaznamenává data jako PIN, kód země, finanční limit apod. (21) Karty s magnetickým proužkem jsou méně nákladné na výrobu díky jejich jednoduchosti, což se používání týče. Nicméně kapacita magnetického proužku je omezena a nepojme takovou kapacitu, jako čip. (12) Počátkem roku 2024 přestane asociace MasterCard v České republice vydávat karty s magnetickým proužkem, v USA od roku 2027. (29)

Poslední druh, **čipové karty**, zaznamenávají data na mikročip, který je umístěn na přední straně karet. Čipové karty přinášejí vyšší kapacitu na uložení dat, zároveň je s nimi

platba bezpečnější. (14) S čipovými kartami je možné provádět platbu bezkontaktně. (7) Není tedy třeba kartu zastrkávat do terminálu, platba pomocí bezkontaktní karty funguje na vzdálenost až 5 centimetrů od terminálu. Držitel bezkontaktní karty ji tak může nechat v peněžence, což platbu urychluje a dělá jí pohodlnější. (4)

3.3.3 Dle teritoria

Tuzemské karty lze používat pouze na území České republiky (respektive na území daného státu). V jiné zemi nám nebude fungovat jak platba, tak výběry z bankomatu. (30) K této kartě se obecně váží menší poplatky, banky je vydávají i méně bonitním klientům. (2) Banky od vydávání těchto karet opouštějí. Tuzemskou kartu spolehlivě poznáme díky jejímu označení na přední straně karty. (30)

Mezinárodní karty lze využívat i v jiném státě, než v jakém byla vydána. (2) V dnešní době jsou mezinárodní prakticky všechny vydávané karty. (30)

3.3.4 Dle hlediska držitele

Platební karty můžeme rozdělovat i podle toho, kdo je jejím držitelem. Řadí se sem karty osobní a firemní.

Osobní, privátní, karty jsou majetkem pouze jejího majitele. Karty slouží pouze k osobnímu použití. (4) Jsou vydávány na jméno, což je činí nepřenosnými. (7)

Firemní karty jsou majetkem podniku. Slouží k úhradě nákladů spojenými s vykonáváním povolání, převážně úhrada pohonných hmot na služební cestě, dále k úhradě občerstvení, kancelářských potřeb apod. (31) Z hlediska vlastnosti firemní karty je zřetelné, že jsou firemní karty, na rozdíl od osobních, přenosné. (7) Firemní platební karty představují pro firmy různé výhody. Není třeba vystavovat zaměstnanci hotovost, díky tomu odpadají náklady spojené s výběrem. S platební kartou lze okamžitě uhradit nečekaný výdaj. Zároveň je pro firmu snadné kontrolovat, za co bylo kartou placeno a zda není firemní karta zaměstnancem zneužívána. (2) Pokud zaměstnanec využije firemní kartu k osobním účelům, porušuje tím zákoník práce. Občas se může stát, že zaměstnanec využije firemní kartu nevědomky. I v případě, že utracenou částku ihned vrátí, se jedná o podvodný čin. (31)

3.4 Hlavní rozdíly mezi kreditní a debetní kartou

Cílem této podkapitoly je vymežit hlavní body, které odlišují kreditní karty od debetních. Je tomu tak z důvodu, že mnoho lidí nezná rozdíly mezi těmito druhy karet, někteří

si dokonce myslí, že vlastní kreditní kartu, nicméně vlastní kartu debetní. Romana Rybová v deníku e15.cz píše o tom, že 13 % respondentů v průzkumu společnosti Raiffeisenbank uvádí, že mezi debetní a kreditní kartou je rozdíl pouze v názvu. Třetina respondentů vlastnosti debetní a kreditní karty otočili – domnívají se, že při platbě debetní kartou čerpají peníze banky a na kreditní kartě mají uložené vlastní finance. (32)

Je tomu právě naopak. Při platbě kreditní kartou čerpá její majitel úvěr od banky, nikoli jeho vlastní finance. (17) Debetní karta slouží pro utrácení financí klienta. (14) Dalším rozdílem jsou poplatky za výběr v bankomatu, které banka klientovi účtuje. Pokud klient pro výběr hotovosti využije debetní kartu, tak banka může a nemusí účtovat klientovi poplatky za výběr. Výběr z bankomatu kreditní kartou je okamžitě zpoplatněn, navíc výše poplatku bývá vyšší než u debetních karet. Vybraná částka je také úročena, což jsou pro klienta další náklady. (24)

Získat debetní kartu obnáší značně jednodušší proces než získání karty kreditní. Debetní karta bývá zpravidla nabízena k běžnému účtu, který si klient založí v bance. Pro její získání je potřeba být občan ČR, další podmínky (např. věk) si stanovuje každá banka individuálně. Pro získání kreditní karty musí žadatel splnit více podmínek. Základem je být občan ČR. Dále si mnoho bank stanovilo nejnižší věkovou hranici žadatele 21 let. Pro získání některých kreditních karet je potřeba dokázat vyšší minimálního měsíčního příjmu, hranice si opět stanovuje banka. Je tomu tak z důvodu, aby si banka byla jistá, že klient bude schopen úvěr z kreditní karty splatit. (33)

3.4.1 Výhody a nevýhody vlastnění kreditní karty

Jak vyplývá z přechozí kapitoly, nákup uskutečněný kreditní kartou splácí její držitel s odstupem času. Kreditní karta tak může sloužit jako finanční rezerva. (24) Takovou vlastnost kreditní karty využije držitel, který aktuálně nemá dostatečný obnos peněz, ale čelí nečekanému výdaji, jako je rozbitá pračka. Díky kreditní kartě může držitel koupit pračku ihned a splatit ji až další měsíc. (26) Kreditní karta mu tak poskytla bezúročný úvěr, který je navíc opakovatelný – klient si o tuto půjčku nemusí opakovaně žádat. (25) (34)

Úvěr čerpaný kreditní kartou může při správném využití představovat tzv. „dobrý dluh“. Dobré dluhy fungují na principu využívání peněz banky, přičemž své finance můžeme např. investovat. Naše finance se tak zhodnocují namísto toho, abychom je utratili nebo uložili na spořicí účet. (17)

Je celkem běžné, že obchodníci poskytují jako bonus za platbu kreditní kartou různé výhody, jako je prodloužená záruka na elektroniku, asistenční služby, cashback⁴ a různé slevové akce. (35) Kreditní kartu její držitel využije i v zahraničí. Ke kreditní kartě se váží výhodnější kurzy, majitel kreditní karty tak ušetří a není třeba řešit výběry z bankomatu nebo co se zbylými penězi, které se v zahraničí neutratí. (34)

Co činí jednu z největších výhod, je zároveň i velkou nevýhodou. Kreditní karta je „dobrý sluha, ale zlý pán“. V případě zapomenutí úhrady úvěru v bezúročném období naskakují velmi vysoké úroky, které dosahují do výše až 30 % p.a. z dlužné částky. Splátka se tak může prodražit. (24) Úroky naskakují i při výběru z bankomatu, protože se výběr hotovosti považuje za úvěr, který není možné splatit v bezúročném období. Je proto okamžitě úročen. (26) Držiteli kreditní karty se může stát, že není schopen splatit celou výši úvěru najednou. Existuje možnost uhradit úvěr na splátky, naskakují zde ale úroky, většinou se jedná o 2-4 % z dlužné částky. (24)

Dalo by se tedy říct, že kreditní karta je vhodná pro „vzorné“ občany, tedy pro ty, kteří budou schopni své úvěry splácet bez prodlení. Při správném používání může ušetřit finance a lze díky ní získat zajímavé výhody. V případě, že se kreditní karta dostane do špatných rukou, může jejímu majiteli způsobit finanční potíže, je totiž velmi snadné se zadlužit. (4)

3.5 Důležité pojmy spjaté s kreditní kartou

V této kapitole budou podrobněji popsány pojmy, se kterými se držitel kreditní karty setká. Pro vlastníka kreditní karty je důležité tyto pojmy znát, aby byl schopen správně kreditní kartu používat.

3.5.1 Bezúročné období

Bezúročné období je doba, během které má držitel kreditní karty možnost bance uhradit úvěr bezúročně. Nemusí tedy platit navíc žádné úroky. (25) Tuto možnost má klient zpravidla 40-60 dní. Jeho počátek nastává 1. dne v měsíci a splatnost úvěru je v měsíci následujícím (v jaký den je v závislosti na tom, kolik dní bezúročného období banka poskytuje). (24) Bezúročné období ve skutečnosti není pokaždé tak dlouhé, jak se může zdát. V případě, kdy klient kreditní kartu použije 1. dne v měsíci a datum splatnosti je 15. dne následujícího měsíce, bezúročné období pro tuto transakci je 45 dní. Transakci, kterou klient provede 20. dne v měsíci, je nutné

⁴ Vrácení části peněz z nákupu zpět

také splatit do 15. dne následujícího měsíce, což činí 35 dní. Pokud držitel kreditní karty tento princip nepochopí, může se dostat do finančních problémů. (36) Jak je zmíněno výše, bezúročné období platí pouze pro platby u obchodníků a na e-shopech, nikoli pro výběry z bankomatu.

3.5.2 Revolvingový úvěr

Jedná se o typ úvěru, který je čerpán prostřednictvím kreditní karty. Tento úvěr může držitel kreditní karty čerpat kdykoliv. (14) Výhodou je, že o tento typ úvěru nemusí klient opakovaně žádat. (37) Úvěr je potřeba zpravidla splácet na měsíční bázi, není ale třeba pokaždé splatit celou čerpanou částku. (2) Revolvingový úvěr se řadí mezi krátkodobé úvěry. (37)

3.5.3 Úvěrový limit

Úvěrový, nebo také kreditní limit, (17) je nejvyšší možná částka, kterou může držitel kreditní karty čerpat. (14) Jeho výši banka určuje dle bonity klienta. (27) Výše maximálního úvěrového limitu nikterak nesouvisí se zůstatkem peněz na běžném účtu. (38) Josef Jílek uvádí, že minimální požadovaný příjem si banka stanovuje na 10 000 Kč. (4)

3.5.4 Minimální měsíční splátka

Jak je výše zmíněno, klient nemusí do dne splatnosti uhradit celou výši čerpaného úvěru. Je však nutné, aby splatil aspoň část stanovenou bankou neboli minimální měsíční splátku. (2) Částka, která není splacena v rámci bezúročného období, tj. rozdíl mezi čerpaným úvěrem a uhrazenou minimální splátkou, je převedena do dalšího zúčtovacího období a bude úročena. (39) Výše splátky se odvíjí od výše čerpaného úvěru, jedná se o desetiny procent. (4)

3.6 Vícekriteriální rozhodování

Tato kapitola pojednává o řešení takových problémů, které nelze řešit na základě pouze jednoho kritéria, jelikož by takové řešení bylo neefektivní a nesmyslné. V případě, kdy je problém potřeba řešit pomocí více kritérií, je použit model vícekriteriálního rozhodování. (40) Přidání více kritérií do rozhodovacího procesu tento proces zkomplikuje, je proto důležité celkový počet kritérií důkladně zvážit. (41) Pokaždé není řešení problému jednoznačné, jednotlivá kritéria mohou být v rozporu. (42)

Model vícekritériálního rozhodování slouží k vyhodnocení nejlepší možné varianty ze všech přípustných variant. (43) Výsledek rozhodování může být seřazení variant od nejlepší po nejméně vhodnou. (44) Může se stát, že varianta, která vyšla jako neoptimálnější, není v praktickém využití nejvhodnější. Je to důsledkem toho, že řešitel problému nezná veškeré detaily zadání, které vytvořil někdo jiný. (43) Základem modelu vícekritériálního rozhodování je stanovení kritérií (n) a přípustných variant (m). (41)

3.6.1 Varianty (m)

Varianty jsou předmětem rozhodovacího procesu, možnosti, ze kterých se vybírá ta nejlepší. V modelu vícekritériální analýzy variant se můžeme setkat s pojmem přípustná varianta. Tato varianta je logicky přijatelná a je prakticky využitelná. (43) Existuje více druhů variant. Jednou z nich je dominovaná varianta, kterou Jaroslav Nenandál označil za „zbytečnou“. (45) Varianta je považována za dominovanou, pokud se v modelu nachází aspoň jedna, na základě všech kritérií, stejně vhodná varianta a na základě minimálně 1 kritéria je považována za vhodnější. Opakem dominované varianty je varianta dominující. Definování dominující a dominované varianty není pravidlem, ne vždy je možné takové varianty určit. (45)

Dalším typem variant jsou varianty nedominované, též nazývané paretové či efektivní. (42) Paretové varianta může dosáhnout lepšího hodnocení podle některého kritéria pouze na úkor zhoršení jiného kritéria. (43) Dalšími typy jsou varianty ideální a bazální. Ideální varianta je potenciálně nejlepší, naopak bazální varianta je naopak považována za nejhorší. Ideální a bazální variantu je vhodné stanovit si před samotným rozhodovacím procesem, jsou však pouze hypotetické. (41)

Posledním typem varianty je kompromisní varianta, která představuje výsledek rozhodovacího procesu – řešení. (40) Zvolení kompromisní varianty může být provedeno různými metodami. Ať je použita jakákoliv metoda, výsledná kompromisní varianta musí být vždy nedominovaná. (43)

3.6.2 Kritéria (n)

Kritéria chápeme jako měřítka, pomocí kterých jsou hodnoceny varianty. Kritéria musí být vybrána tak, aby je bylo možné použít k posouzení variant. Při definování jednotlivých kritérií je důležité stanovit si jejich preference, hierarchii. (40) V případě, kdy je hodnocení variant na základě dat kvantifikováno, je možné uspořádat výsledná data do kritériální matice (Y). Ve sloupcích jsou znázorněna kritéria a v řádcích varianty. (43)

Obrázek 1 Kriteriaální matice Y ,

$$\begin{matrix} & f_1 & f_2 & \cdots & f_k \\ a_1 & y_{11} & y_{12} & \cdots & y_{1k} \\ a_2 & y_{21} & y_{22} & \cdots & y_{2k} \\ \vdots & \vdots & & & \\ a_k & y_{k1} & y_{k2} & \cdots & y_{kk} \end{matrix}$$

zdroj: Šubrt a kol., 2019

Kritéria je možné členit do jednotlivých skupin. Podle povahy kritérií rozlišujeme maximalizační a minimalizační kritéria. Varianta, která je podle maximalizačního kritéria nejlepší, má nejvyšší hodnotu, a naopak. Podle kvantifikovatelnosti kritéria členíme kritéria na kvantitativní a kvalitativní. Hodnocení variant na základě kvantitativních kritérií přináší jasné měřitelná data. Naopak pomocí kvalitativních kritérií získáme neměřitelná data, jsou subjektivně odhadnuta. (41)

Preference kritérií

Jak je výše zmíněno, je nutné stanovit preferenci kritérií, aby bylo možné provést rozhodovací proces. Přesto se může stát, že z povahy zadání není možné preference nijak určit.

Upřednostňování jednotlivých kritérií lze provést více metodami. Jednou z nich je nastavení aspirační úrovně, tedy požadavku, čeho musí kritérium dosahovat.⁵ (43) Aspirační úroveň konkrétně nepreferuje jedno kritérium před druhým, může ale vyloučit nevhodnou variantu. (46) Čím je aspirační úroveň u jednotlivého kritéria náročnější, tím ho činí důležitějším.

Další možností je seřazení jednotlivých kritérií dle důležitosti (= ordinální informace). Tato metoda nám neříká, kolikrát je jedno kritérium důležitější než kritérium druhé. K tomu slouží udělení vah kritériím. (43) Váhy kritérií (= kardinální informace) určují důležitost každého kritéria pomocí hodnot na intervalu $\langle 0;1 \rangle$. Součet udělených vah se musí rovnat 1. Poslední způsob je kompenzace kriteriaálních hodnot, kdy se jedná o vyrovnání špatných hodnot lepšími hodnotami. (47)

⁵ V případě kreditních karet se může jednat například o minimální délku bezúročného období na 48 dní

3.6.3 Členění úloh vícekriteriální analýzy variant

Úlohy vícekriteriální analýzy variant lze rozdělit do kategorií na základě dvou základních hledisek – jakého cíle má řešení úlohy dosáhnout a jaké informace jsou poskytnuty.

Cíl řešení

Při řešení úlohy vícekriteriální analýzy variant lze dojít ke třem výsledkům:

1. Výběr jedné či několika variant
2. Uspořádání variant
3. Rozdělení variant na dobré a špatné (43)

První metoda se taktéž nazývá kompromisní, jelikož principem je najít takovou variantu, která je na základě všech kritérií ta nejlepší. Jestli je kompromisní varianta opravdu ta nejlepší je relativní, jelikož je ovlivněn metodou, kterou řešitel využije. Metoda výběru jedné nejlepší varianty je využitelná v případě, kdy je třeba vybrat např. nový mobilní telefon. (41)

Druhá metoda řadí jednotlivé varianty od nejlepší po nejhorší. Princip je snadný, nejdříve určíme tu nejlepší variantu a té přiřadíme pořadové číslo (1.), následně ji vyřadíme z dalšího rozhodovacího procesu. Tuto akci zopakujeme, již bez předchozí již zvolené varianty. Opět určíme tu nejlepší a přiřadíme následující pořadové číslo (2.). Takto se pokračuje, dokud nejsou všechny varianty seřazeny. Takovou metodu lze využít při závodech, kdy je potřeba stanovit pořadí závodníků. (46)

Třetí možnost cíle je rozdělení variant na vhodné a nevhodné. Protože jsou pojmy vhodný a nevhodný, respektive dobrý a špatný, relativní, je potřeba tyto pojmy nějak vymezit. Lze to udělat pomocí aspirační úrovně, kdy se zvolí jednotlivé hranice, které nesmí dobrá varianta překročit (cena), nebo jich musí minimálně dosahovat (např. rozlišení u TV). (47) Je těžké tyto hranice určit, což může být nevýhodou. Rozdělit možné varianty lze i pomocí fiktivních variant, které poslouží podobně, jako aspirační úrovně. Vyhodnocení variant musí proběhnout pomocí uspořádání variant. Ty varianty, které se umístili lépe než fiktivní varianta, jsou považovány za dobré, ostatní za špatné. Lze přidat i 2 fiktivní varianty, které řešení rozdělí do 3 kategorií – nadprůměrné, průměrné a podprůměrné varianty. (43)

Informace, které jsou k dispozici

Informace, které jsou pro vícekritériální analýzu variant, jsou celkem tři – nominální, ordinální a kardinální.

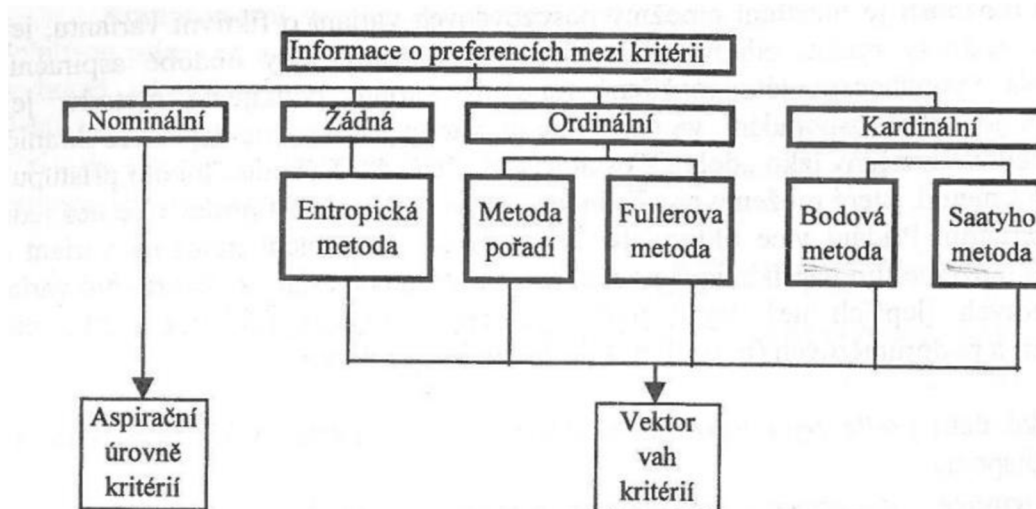
Nominální informace je definována pomocí aspiračních úrovní, je přípustná pro preference kritérií mezi sebou. Jak je výše zmíněno, rozděluje varianty na přípustné a nepřípustné na základě kritérií.

Ordinální informace sděluje upořádání kritérií podle jejich důležitosti uspořádání jednotlivých variant na základě kritérií

Kardinální informace jsou chápány jako váhy, jedná-li se o kritéria, a konkrétní vyjádření hodnocení varianty, které bývá z pravidla číselné. Kardinální informace je často vyžadována metodami řešení vícekritériálního rozhodování, metody, které umožňují kvantifikovat ordinální informaci, mají velký význam. (41)

Na následujícím schématu jsou tyto metody rozděleny dle typů informací. Pro účely této práce bude podrobněji popsána Saatyho metoda.

Obrázek 2 Metody kvantifikace preferencí mezi variantami

zdroj: Šubrt a kol., 2019

3.6.4 Stanovení vah pomocí Saatyho metody

Saatyho metoda funguje na principu párového porovnání kritérií, jedná se o kvantitativní metodu. (46) Tuto metodu vypracovává pouze jeden hodnotitel. (43)

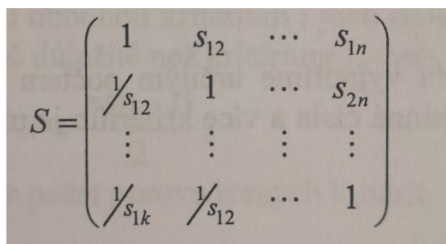
V prvním kroku je nutné ohodnotit párová kritéria pomocí vah. K tomu slouží devíti bodová stupnice, kdy se převážně využívají lichá čísla.

- 1 – kritéria i a j jsou rovnocenná
- 3 – kritérium i je slabě preferované před kritériem j
- 5 – kritérium i je silně preferované před kritériem j
- 7 – kritérium i je velmi silně preferované před kritériem j
- 9 – kritérium i je absolutně preferované před kritériem j

Může se stát, že lichý stupeň nebude odpovídat požadované preferenci, v takovém případě lze využít mezistupeň, tedy sudé číslo. (41)

Hodnotitel určuje preference jednotlivých kritérií, které následně zapíše do Saatyho matice:

Obrázek 3 Saatyho matice

$$S = \begin{pmatrix} 1 & s_{12} & \cdots & s_{1n} \\ 1/s_{12} & 1 & \cdots & s_{2n} \\ \vdots & \vdots & \vdots & \vdots \\ 1/s_{1k} & 1/s_{12} & \cdots & 1 \end{pmatrix}$$

zdroj: Šubrt a kol., 2019

Základem je, že na hlavní diagonále je vždy stupeň 1, protože každé kritérium je samo sobě rovné. Matice je čtvercová a reciproční, tudíž $S_{ij} = 1/S_{ji}$. Platí tedy, že pokud je kritérium i silně preferováno před kritériem j, $s_{ij} = 5$, je-li silně preferováno kritérium j před kritériem i, $s_{ij} = 1/5$. (43)

V dalším kroku je potřeba odhadnout váhy v_{ij} . Z pravidla se používá normalizovaný geometrický průměr řádků Saatyho matice. Vzorec vypadá následovně:

$$R_i = \sqrt[n]{\prod_{j=1}^n S_{ij}}$$

Dále se vypočítají definitivní váhy, kdy znormujeme hodnoty R_i :

$$V_i = \frac{R_i}{\sum_{i=1}^n R_i}$$

V posledním kroku se jednotlivé váhy variant V_i vynásobí příslušnou vahou kritéria, Na základě těchto hodnot, které jsou ve sloupci U_{ij} , se stanoví pořadí. Jedná-li se o maximalizační kritérium, nejlepší variantou je varianta s nejvyšší hodnotou U_{ij} , u minimalizačního kritéria je tomu přesně naopak. (41)

Výběr kompromisní varianty lze udělat pomocí mnoha metod, které jsou znázorněny v následující tabulce. (43) Pro účely této práce bude popsána metoda AHP.

Obrázek 4 Informace o preferencích mezi variantami

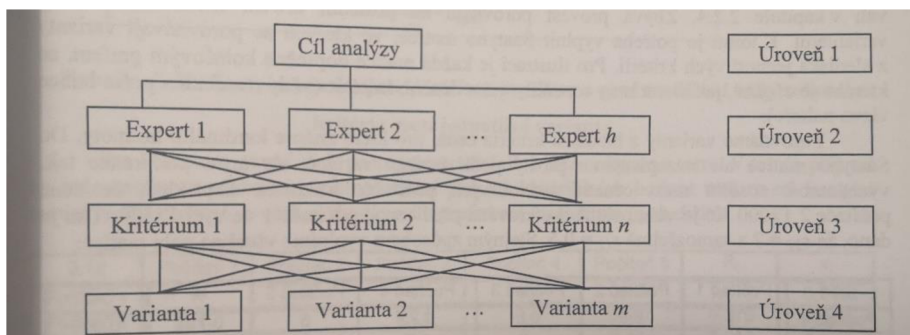
Informace o preferencích mezi variantami						
Metoda	Nominální informace	Ordinální informace	Kardinální informace			
	Aspirační úroveň	Pořadí	Funkce užítka	Vzdálenost variant od ideální a bazální varianty	Preferenční relace	Mezní míra substituce
Metoda PRIAM		Lexikografická metoda	Metoda váženého součtu	Metoda TOPSIS	Metoda AHP	Metoda postupné substituce
Metoda bazické varianty		ORESTE Permutační			Metoda PROMETHEE Metoda ELECTRE	

Zdroj: Šubrt a kol., 2019

3.6.5 Výběr kompromisní varianty pomocí metody AHP

Metodu AHP (Analytická hierarchický proces) vynalezl Saaty v 70. letech 20. století. Tuto metodu může zpracovávat více expertů. Slouží k urychlení a ulehčení procesu rozhodování. (48) Metoda AHP rozkládá složité konstrukce situací na jednodušší části – vytváří hierarchický systém řešeného problému. Tato hierarchie je znázorněna na následujícím obrázku:

Obrázek 5 Hierarchie problému

Zdroj: Šubrt a spol., 2017

Princip metody AHP závisí na Saatyho metodě, která se použije na každé úrovni hierarchické struktury. (41) Poté se sloučí jednotlivé výsledky na každé úrovni a porovnají se. Tím získáme kompromisní variantu. Základními kroky metody AHP jsou konstrukce hierarchie problému, párové porovnání za pomoci Saatyho metody, a nakonec volba nejvhodnější varianty. (43)

Přínosem této metody je možnost jejího využití pro libovolný typ informace o preferenčních vztazích mezi komponentami modelu. Podmínkou však je, aby hodnotitel znal směr a uměl nastavit správně intenzitu preferencí mezi všemi párovými kritérii. (41)

4 Vlastní práce

4.1 Představení uživatele kreditní karty

Vhodná kreditní karta pro konkrétního uživatele může být vybrána pouze tehdy, známe-li uživatelský profil. Je důležité znát jeho osobní údaje, například věk, národnost, či zda má pravidelný a dostatečný příjem. Neméně podstatné jsou také jeho cíle, kterých chce díky využívání kreditní karty dosáhnout. Takovým cílem, ke kterému Vás může kreditní karta dovézt, bývá využívání cestovního pojištění, prodloužená záruka na elektroniku, nebo také jistota finanční rezervy, pokud by dotyčný potřeboval náhle zaplatit vyšší finanční výdaj. Někteří uživatelé si pořizují kreditní kartu za účelem bezpečnosti při placení. Dalším cílem může být úspora peněz – uživatel čerpá úvěr od banky a jeho finance jsou mezitím zhodnocovány jinde, třeba v investicích nebo na spořicímu účtu.

Uživatel vhodné kreditní karty se jmenuje Martin Kadlec, narozen dne 15.1.1985, tento rok dosáhl věku 36 let. Pan Kadlec má trvalé bydliště v České republice, konkrétně v hlavním městě Praha. Nejvyšší dosažené vzdělání je titul Ing., který získal na Vysoké škole ekonomické v Praze.

Od svých 27 let je trvale zaměstnán, současně pracuje na pozici Senior manager v tuzemské firmě. Díky stálému zaměstnání disponuje trvalým aktivním finančním příjmem, který činí 35 000 Kč měsíčně. Pan Kadlec je ženatý, s manželkou mají dvě děti – 5 a 7 let. Manželka pana Kadlece je vyučující na pražské základní škole, její měsíční příjem činí 24 000 Kč. Společný příjem pana Kadlece a jeho ženy je 59 000 Kč měsíčně. Pan Kadlec s rodinou žijí v rodinném domku na kraji Prahy. Manželé mají na dům hypotéku, jejíž výše činí 10 650 Kč měsíčně, splácet ji budou ještě 15 let. Protože chtějí, aby jejich 2 malé děti byly do budoucna zabezpečeny, rozhodli se založit pro každé dítě stavební spoření, které bude na děti přepsáno v den dovršení plnoletosti. Protože chce pan Kadlec využívat státní podpory, posílá na každé stavební spoření 1700 Kč, dohromady to tedy dává 3400 Kč měsíčně. Manželé si každý dávají stranou 1000 Kč na důchod. Pokud odečteme tyto náklady od příjmů, mají pan a paní Kadlecovi dohromady 42 950 Kč na nákup potravin, hrazení koníčků svých dětí apod. Každý měsíc utratili za potraviny a drogerii přibližně 10 000 Kč, jednorázové úhrady koníčků činí 5 000 Kč za obě děti, za občasný výlet do kina, restaurace či muzea utratí přibližně 2000 Kč. Po odečtení těchto nákladů zůstane ze 42 950 Kč přibližně 25 000. Z těchto peněz měsíčně ukládají 10 % na spořicí účet. Na spořicím účtu spoří manželé peníze na letní dovolenou. Po odečtení 10 % činí konečná suma peněz 22 500 Kč. Tyto peníze posílají na společný účet, ze kterého hradí náhlé finanční náklady. Náhlým finančním nákladem může být pro příklad nákup nové pračky, pokud se stará rozbije. Do budoucna budou tyto peníze sloužit na splátku kreditky. Manželé si tento systém ukládání peněz nastavili před rokem. K dnešnímu dni, kdy 12 měsíců posílali na účet průměrně 25 000 a byli nuceni koupit novou lednici, mají na společném účtu 270 000 Kč. Tato suma činí necelých 8měsíčních platů pana Kadlece. Ani jeden z manželů neinvestují, nenakupují akcie a podobné produkty.

Pan Kadlec v současné době vlastní debetní kartu u banky ČSOB. O pořízení kreditní karty přemýšlí už delší dobu. Jelikož je pan Kadlec občan České republiky, je plnoletý a má stálý finanční příjem, je oprávněn kreditní kartu vlastnit, splňuje kritéria. Kreditní kartu by využíval na běžné výdaje, jako je nákup potravin nebo oblečení. Zároveň by rád kreditní kartou hradil dražší statky, například elektroniku či spotřebiče do domácnosti.

Protože nemá pan Kadlec finanční potíže, nepotřebuje kreditní kartu za účelem úspory peněz, ani by ji nepořizoval jako finanční rezervu, i když to shledává jako možnou výhodu v případě nouze. Rád by využíval kreditní kartu pro její výhody. Je si také vědom rizik, které kreditní karta obnáší. Po konzultaci se svou manželkou si je jistý, že nebude mít problém kreditní kartu splácet, proto mu nehrozí vysoké úroky. I přes svou finanční nezávislost jsou

manželé opatrní, nechtějí se dostat do finančních problémů, kdyby zapomněli kreditní kartu splatit. Taková situace hrozí hlavně při první a druhé splátce, nemají totiž ve zvyku na splátku myslet. Z tohoto důvodu si přejí, aby bylo bezúročné období co nejdelší, alespoň 48 dní. Pan Kadlec nerad utrácí zbytečně, proto se chce vyhnout poplatkům za vedení kreditní karty. Je ochoten za vedení karty platit pouze v případě, kdyby se taková kreditní karta jevila jako nejvhodnější.

Rodina ráda cestuje, nejčastěji vyjíždějí do zahraničí. V létě rádi jezdí do teplých krajín, kde je moře. Neradi však zůstávají na jednom místě v hotelovém resortu, chtějí místo, kam přicestovali, poznat. Často je nezbytné, aby si vypůjčili automobil. I pro takové případy si chce pan Kadlec kreditní kartu pořídit, očekává snazší průběh vypůjčení. V některých státech je pro vypůjčení automobilu kreditní karta nutností. S cestováním do zahraničí se pojí zřízení cestovního pojištění. Mnohé kreditní karty takovou službu nabízejí, pan Kadlec však nevěří pojištění skrze kreditní kartu, proto tuto službu nevyžaduje. K placení kreditní kartou v zahraničí se pojí výhodnější úroky, což je další výhoda, kterou by pan Kadlec velmi ocenil.

Aby byla kreditní karta pro pana Martina Kadlece vhodná, musí splňovat několik kritérií, která si pan Kadlec stanovil. První takovou podmínkou, je co možná nejdelší bezúročné období, s manželkou se shodli na minimu 48 dní. Ke kartě by se měly pojit co nejmenší úroky. To pro případ, kdyby se manželé opozdili se splátkou a v bezúročném období. Tato dvě kritéria jsou pro manžele velmi důležitá, nechtějí se zbytečně dostat do finančních problémů. Dále by ocenili bezplatné vedení karty. Jelikož je pan Kadlec realista, poplatky očekává, ale nechce za kartu hradit více než 600 Kč ročně. Pokud by karta nabízela pojištění, nejlépe ztráty nebo zcizení, pan Kadlec to ocení. Cílem pana Kadlece je z vlastnění kreditní karty vytěžit maximum, rád by někde ušetřil. Jak je výše uvedeno, kreditní kartu chce využívat na nákup drahých produktů – mobilní telefony, spotřebiče do domácnosti, a podobně. Proto pan Kadlec očekává vrácení určitého procenta z platby, neméně důležité je možnost prodloužení záruky na zakoupený produkt. Tyto možnosti některé obchody nabízejí, pokud nákup zaplatíte jimi vybranou kreditní kartou.

Cílem práce je najít pro pana Kadlece takovou kreditní kartu, který splňuje všechna výše zmíněná kritéria. Kreditní karta by měla panu Kadlecovi zpříjemnit nakupování, nikoli mu přivodit finanční problémy. Kreditní karty nabízejí více služeb, než je zmíněno. Takové služby neshledává pan Kadlec tolik atraktivními, mohou být příjemným doplňkem k jeho žádaným službám.

4.2 Stanovení kritérií

K₁: Bezúročné období

K₂: Úroková míra

K₃: Poplatky za vedení

K₄: Úvěrový limit

K₅: Minimální měsíční splátka

K₆: Vrácení procenta z nákupu

K₁ – Bezúročné období

Bezúročné období je období, kdy máte od banky vypůjčené peníze „zdarma“, neboli banka nevyžaduje zaplacení úroku za půjčku. Každá banka má nastaveno, jak dlouhé toto období je, nejčastěji se délka pohybuje mezi 40-60 dny. Začátek bezúročného období nastává v den provedení transakce klientem, končí v den splatnosti určeném bankou. Den splatnosti zjistí klient na výpise z banky. Pokud klient splatí bance svoji půjčku včas, tedy než uplyne bezúročné období, nemusí platit žádné úroky. V případě, kdy klient zapomene splatit půjčku včas, načítají se mu úroky, které často bývají velmi vysoké. (49)

Bezúročné období se vyjadřuje ve dnech.

Každý uživatel kreditní karty chce mít co nejdelší období, kdy může kartu bezplatně splatit, tudíž je toto kritérium maximalizační. Aspirační úroveň je stanovena na nejkratší možnou délku, která činí 48 dní.

Délka bezúročného období je pro pana Kadlece velmi důležitá, považuje to za klíčové kritérium.

K₂ – Úroková míra

Úroková míra vyjadřuje, o kolik procent se navýší úvěr za předpokladu, že klient nestihne částku včas splatit. Výši úrokové míry si stanovuje každá banka podle sebe, jak uzná za vhodné. V dnešní době přesahuje úroková míra 20 %.

Úroková míra se vyjadřuje v procentech/rok (p.a.)

Kritérium úrokové míry je minimalizační. Pan Kadlec si přeje kreditní kartu s co nejnižším úrokem.

Výše úrokové míry je pro pana Kadlece důležitá, nýbrž ne tolik, jako je bezúročné období. Maximální hodnotu úrokové míry nemá pan Kadlec nastavenou.

K₃ – Poplatky za vedení

Některé banky účtují svým klientům poplatky, které platí za vedení karty. Sazbu za vedení karty udávají banky často měsíčně, na což si musí klient dát pozor. Poplatky za vedení karty nejsou pravidlem.

Poplatky za vedení se vyjadřují v penězích – českých korunách.

Poplatky za vedení jsou minimalizační povahy.

Pan Kadlec by rád za vedení neplatil, ale je realista a poplatek za vedení není aspekt, který by ho od pořízení kreditní karty odradil. Má však hranici, nebude platit za vedení karty více, než 600 Kč za rok, maximální měsíční výše poplatku je tedy 50 Kč.

Toto kritérium není pro pana Kadlece tím nejdůležitějším. Pokud výše poplatku nepřekročí nastavenou hranici, na výši panu Kadlecovi nezáleží.

K₄ – Úvěrový limit

Úvěr je částka peněz, kterou banka dočasně poskytne klientovi. (14) Tato částka je limitována nejvyšší možnou sumou peněz, kterou banka klientovy poskytne. (50)

Jelikož se jedná o peněžní limit, jednotky kritéria jsou v korunách českých.

Úvěrový limit má maximalizační povahu, pan Kadlec nemá v přání žádný limit, ani to pro něj není rozhodující kritérium.

K₅ – Minimální měsíční splátka

Klient nemusí každý měsíc splatit celou výši úvěru, ale je povinen splatit aspoň nejnižší možnou částku, kterou určuje banka. (14). Tato částka činí určité procento z úvěru. (26) Zbytek nesplacených peněz je úročených.

Minimální měsíční splátka se udává v peněžních jednotkách, a to v korunách českých.

Toto kritérium je minimalizační. Pokud by se pan Kadlec dostal do finančních problémů a potřeboval by splatit pouze část úvěru, je žádoucí, aby splátka byla co nejnižší.

Pro pana Kadlece není výše minimální splátky nikterak důležitá, nepřikládá jí velkou váhu. Nýbrž shledává toto kritérium důležitějším než úvěrový limit.

K₆ – Vrácení procenta z nákupu

Některé banky nabízejí možnost vrácení procenta z nákupu kreditní kartou zpět. Pokud kartou zaplatíte 500 Kč a banka přislíbujee vrácení 2 % z nákupu, připíše klientovi zpět na účet 10 Kč. Tato služba je výhodná, pokud klient nakupuje dražší zboží.

Kritérium K7 se vyjadřuje v českých korunách, jelikož se jedná o peníze

Jde o maximalizační kritérium, čím větší procento z nákupu, tím vyšší částku klient dostane zpět.

Pan Kadlec by rád vlastnil kartu, která vrácení procenta z nákupu nabízí. Není to pro něj tak důležité kritérium, jako např. poplatky za vedení.

4.2.1 Určení vah kritérií pomocí Saatyho metody

Váhy jednotlivých kritérií byly vypočítány pomocí Saatyho metody, viz kapitola 3.6.4

Z tabulky níže je patrné, že nevyšší prioritou pro při výběru kreditní karty je kritérium K₁ – Bezúročné období. Naopak, nejmenší váhu nese kritérium K₄ – Úvěrový limit.

Tabulka 1 Určení vah kritérií pomocí Saatyho metody

	K1	K2	K3	K4	K5	K6	R _i	V _i	Pořadí
K1	1	3	7	9	8	4	4,27	0,47	1
K2	1/3	1	5	6	4	3	2,22	0,25	2
K3	1/7	1/5	1	3	2	5	0,97	0,11	3
K4	1/9	1/6	1/3	1	1/2	1/5	0,29	0,03	6
K5	1/8	1/4	1/2	2	1	1/4	0,45	0,05	5
K6	1/4	1/3	1/5	5	4	1	0,83	0,09	4
Celkem	x	x	x	x	x	x	9,03	1,00	x

Zdroj: Vlastní zpracování, 2021

4.3 Volba variant

V této kapitole jsou stanoveny vybrané kreditní karty, které vydávají banky v České republice.

Tyto varianty jsou:

V₁ – Kreditní karta Česká spořitelna

V₂ – Kreditní karta 4U Komerční banka

V₃ – Kreditní karta ČSOB Standard

V₄ – mKreditka Plus mBank

V₅ – Kreditní karta STYLE Raiffeisenbank

V₁ – Kreditní karta Česká spořitelna

Kreditní kartu vydává banka Česká spořitelna, která se prezentuje jako banka s nejdelší tradicí na českém trhu. Česká spořitelna dostala v loňském roce ocenění Banka roku. Kreditní karta,

kteřou Česká spořitelna nabízí, disponuje bezúročným obdobím v délce 55 dní, což splňuje požadavky pana Kadlece. Roční úroková míra činí 24 %, vedení karty může být zdarma, pokud klient utratí více, než 3000 Kč. Do této částky se započítávají veškeré transakce, tj. i výběr hotovosti z bankomatu, platby do zahraničí apod. Pro pana Kadlece by to neměla být nedosažitelná částka, jelikož chce kreditní kartou hradit spíše dražší nákupy. Pokud by limit nesplnil, banka si za vedení kreditní karty účtuje 50 Kč měsíčně, což je v limitu nastaveném panem Kadlecem. Maximální výše úvěrového limitu, který banka může poskytnout, je 200 000 Kč. Minimální měsíční splátka, kterou musí klient uhradit, jsou 3 % z úvěru. Pokud by tedy výše úvěru byla 11 200 Kč, minimální splátka je 336 Kč. Česká spořitelna nabízí za platbu kreditní kartou na internetu a v zahraničí 1 % zpět, maximální možná částka, kterou může klient dostat zpět, je 350 Kč. Dále existuje možnost aktivovat si službu Moneyback. Po aktivaci této služby může klient čerpat slevy u vybraných obchodníků. Jejich seznam si každý klient může zobrazit v internetovém nebo mobilním bankovníctví. Navíc banka umožňuje vydání až 3 karet navíc, u pana Kadlece by to znamenalo kreditní kartu i pro jeho manželku, aby ji mohli využívat oba. (51)

Obrázek 6 Kreditní karta Česká spořitelna

Zdroj: csas.cz

V₂ – Kreditní karta 4U

Kreditní kartu 4U vydává Komerční banka. Ke kartě je poskytnut bezúročný období pouze 45 dní, což nesplňuje první, nejdůležitější kritérium pana Kadlece. Úroková míra je 13,90 % p.a. Tento úrok je opravdu nízký. Vedení karty je zdarma, ať klient vyčerpá libovolně vysokou částku, což je pro pana Kadlece optimální. Klient může čerpat až 250 000 Kč, což je vysoká částka. Platí však pravidlo čím vyšší, tím lepší, kdyby pan Kadlec potřeboval utratit velkou sumu peněz. Nejnižší úvěr, který klient musí čerpat, je 5 000 Kč, což může být

omezující. Výše minimální měsíční plátky je 4,16 % z celkového čerpaného úvěru. Je to o více než 1 % oproti kartě od České spořitelny, ale toto kritérium není pro pana Kadlece moc důležité, proto tomu není přikládána velká váha. Velkou nevýhodou je kreditní karty 4U je, že za platbu touto kartou na internetu nedostává klient žádné peníze zpět. Není zde ani možnost služby Moneyback, nebo jí podobné. Kritérium vrácení peněz zpět je pro pana Kadlece poměrně důležité. (52)

I když je s touto kartou spojen velmi nízký roční úrok a vedení karty zdarma, nesplňuje hned 2 požadavky, a to minimální délka bezúročného období a vrácení procenta zpět z platby. Proto není tato karta příliš vhodná.

Obrázek 7 Kreditní karta 4U

Zdroj: kb.cz

V₃ – Kreditní karta ČSOB Standard

Tuto kartu vydává banka ČSOB. Bezúroční období je 55 dní, což splňuje požadavky pana Kadlece. Prvních 6 měsíců má klient tzv. „úrokové prázdniny“, kdy neplatí úroky, i kdyby se zpozdil se splátkou úvěru. ČSOB tuto službu poskytuje, aby se lidé naučili s kreditní kartou zacházet a naučili se, jak se kreditní karta používá. Po 6 měsících už po nedodržení bezúročného období nabíhá úrok ve výši 19,90 % p.a., který je také poměrně nízký. Poplatky za vedení jsou taktéž zdarma, pokud klient čerpá úvěr minimálně 3000 Kč/měsíc, jinak vyjde klienta vedení karty na 30 Kč/měsíčně, což je nízká sazba a je v limitu stanoveném panem Kadlecem. Maximální výše úvěru je 250 000 Kč, minimální 3 000 Kč. Minimální splátka činí 5 % z úvěru, nejméně 500 Kč. Procento minimální splátky je vyšší než u předchozích dvou karet. První 3

měsíce získává klient za platbu kreditní kartou 20 % zpět z nákupů. Částka, kterou klient může měsíčně získat, je maximálně 600 Kč, celkem lze tedy zpět získat až 1800 Kč. (53) V případě, že si klient telefonicky, na pobočce či v mobilním bankovníctví aktivuje službu Svět odměn, je bankou odměněn za nákupy statků a služeb na internetu, pokud je platí kreditní (i debetní) kartou. Dále získává body za platbu kreditní kartou u partnerů programu Svět odměn. Odměny a body jsou v podobě vrácených peněz z plateb. Nelze říct přesná částka, kterou klient obdrží zpět, jelikož každý partner má nastavené jiné procento, které klient získá zpět z celkové zaplacené částky. (54)

Kreditní karta Standard splňuje všechny požadavky, které pan Kadlec očekává. Zároveň banka nabízí další výhody, jako zmíněné „úrokové prázdniny“. Tato karta je pro pana Kadlece vhodná.

Obrázek 8 Kreditní karta Standard

Zdroj: csob.cz

V₄ – Kreditní karta mKreditka mBank

Tuto kreditní kartu vydává karta mBank, která je na trhu v České republice od roku 2007. Ke kreditní kartě mKreditka se váže bezúročné období 54 dní, které je dostatečně dlouhé. Úroková míra činí 23,80 procent, která není příliš vysoká, ale ani nejnižší. Za vedení karty klient první 3 měsíce neplatí, vedení je zdarma. Od čtvrtého měsíce si banka účtuje 29 Kč/měsíc. Pokud klient čerpá limit aspoň 1000 Kč v daném měsíci, vedení karty je zdarma. Tento limit je zatím nejnižší. Výše maximálního úvěrového limitu je 150 000 Kč, který není tak vysoký, nicméně by měl být dostatečný. Minimální měsíční splátka jsou 3 % z celkového

úvěru, minimálně 50 Kč. mKreditka nespĺňuje poslední kritérium, a to vrácení procenta z nákupu. Tato kreditní karta je pro pana Kadlece vhodná, ale nespĺňuje 4. nejdůležitější kritérium. (55)

Obrázek 9 Kreditní karta mBank

Zdroj: mBank.cz

V₅ – Kreditní karta STYLE Raiffeisenbank

Kreditní kartu STYLE vydává banka Raiffeisenbank, která působí na českém trhu od roku 1993. Dle hodnoty aktiv je Raiffeisenbank 5. největší bankou v ČR. Banka nabízí k této kreditní kartě bezúročný období v délce 55 dní, což je velmi dlouhá doba, nicméně není neobvyklá. V případě nesplacení úvěru v bezúročném období, nabíhá úrok ve výši 23,99 % p.a., zatím druhý nejvyšší z variant popsaných výše. Za vedení karty klient zaplatí 50 Kč, to je maximální částka, kterou je pan Kadlec ochotný za vedení platit. Na rozdíl od ostatních výše zmíněných karet není možné mít vedení kreditní karty zdarma, pokud je čerpaný úvěr vyšší než určitá částka. Maximální výše úvěru je 300 000 Kč, tato částka je zcela dostatečná. V případě, kdy klient z jakéhokoliv důvodu není schopen splatit celou částku čerpaného úvěru najednou, musí v daném měsíci splatit minimálně 3,5 % z úvěru, nejnižší částka musí být 300 Kč. V mobilním bankovníctví je možné aktivovat Program výhod. Poté je klient peněžně odměňován za nakupování na internetu formou vrácení 1 % z výše nákupů. Maximální výše odměn za měsíc činí 150 Kč. Tato částka nedosahuje takové výše, jako odměny u jiných, výše zmíněných kreditních karet. (56)

Obrázek 10 Kreditní karta Raiffeisenbank

zdroj: mesec.cz

Pro přehlednost jsou veškeré stěžejní informace o kreditních kartách a jejich kritériích vyobrazeny v tabulce níže.

Tabulka 2 Shrnutí variant

		Kritéria					
Shrnutí kreditních karet		Bezúročné období (dny)	Úroková míra (% p.a.)	Poplatky za vedení (Kč/měsíc)	Úvěrový limit (tis.Kč)	Minimální měsíční splátka (%)	Vácení procenta z nákupu (%)
Varianty	Kreditní karta Česká spořitelna	55	24,00	Zdarma (úvěr>3000) nebo 50	200	3,00	1,00 maximálně 350 Kč
	Kreditní karta 4U	45	13,90	Zdarma	5-250	4,16	x
	Kreditní karta ČSOB Standard	55	19,90 první 1/2 rok žádné	Zdarma (úvěr>3000) nebo 30	3-250	5,00 nejméně 500 Kč	První 3 měsíce 20 (max 600 Kč/měsíc) dále různé
	Kreditní karta mKreditka	54	23,80	Zdarma (úvěr>1000) nebo 29	150	3,00 nejméně 50 Kč	x
	Kreditní karta STYLE	55	23,99	50	300	3,50 nejméně 300 Kč	1,00 maximálně 150 Kč

Zdroj: vlastní zpracování, 2021

4.4 Rozhodovací proces

Aby bylo možné stanovit optimální kreditní kartu, je potřeba mezi sebou porovnat všechna kritéria jednotlivých variant. Výpočty jsou provedeny pomocí metody AHP, při které dochází k postupnému rozvrhu vah. Při této metodě se pro všechny varianty určí váhy pomocí Saatyho metody. Dílčí výsledky se následně zapíší do tabulky a vypočte se suma těchto hodnot pro každou variantu. Ta varianta, která disponuje nejvyšší sumou, je pro klienta optimální.

Jako podklad pro veškeré výpočty byla použita Tabulka 2 Shrnutí variant, pro stanovení vah jednotlivých variant pomocí Saatyho metody byly využity hodnoty stanovené v Tabulka 1 Určení vah kritérií pomocí Saatyho metody, konkrétně sloupec V_i .

K₁ – Bezúročné období

Jako první bylo hodnoceno kritérium K_1 – Bezúročné období. Délka bezúročného období je pro pana Kadlece jedno z nejdůležitějších kritérií, proto má i vysokou váhu, a to 0,47.

Bezúročné období je kritérium maximalizační, nejvhodnější varianta je tedy ta, která má nejvyšší hodnotu U_{ij} . Takové varianty jsou 3, a to V_1 , V_2 a V_3 . Tyto kreditní karty disponují stejnou délkou bezúročného období v délce 55 dní.

Tabulka 3 Hodnocení K_1

Bezúroční období	Kreditní karta Česká spořitelna	Kreditní karta 4U	Kreditní karta ČSOB Standard	Kreditní karta mKreditka	Kreditní karta STYLE	R_i	V_i	U_{ij}	Pořadí
0,47									
Kreditní karta Česká spořitelna	1	3	1	2	1	1,43	0,26	0,1223	1
Kreditní karta 4U	1/3	1	1/3	1/2	1/3	0,45	0,08	0,0385	5
Kreditní karta ČSOB Standard	1	3	1	2	1	1,43	0,26	0,1223	1
Kreditní karta mKreditka	1/2	2	1/2	1	1/2	0,76	0,14	0,0647	4
Kreditní karta STYLE	1	3	1	2	1	1,43	0,26	0,1223	1
Celkem	x	x	x	x	x	5,50	1,00	0,47	

Zdroj: vlastní zpracování, 2021

K₂ – Úroková míra

Pro vyhodnocení kritéria úrokové míry se preference nastavily na základě shromážděných dat ohledně úrokové míry a potřeb pana Kadlece. Čím menší úrokovou míru kreditní karta nabízela, tím vyšší preferenci získala. Nejvýhodnější úrokovou míru nabízí kreditní karta 4U s 13,90 % p.a., nejméně výhodnou úrokovou míru nabízí banka Česká spořitelna.

Tabulka 4 Hodnocení K₂

Úroková míra 0,25	Kreditní karta Česká spořitelna	Kreditní karta 4U	Kreditní karta ČSOB Standard	Kreditní karta mKreditka	Kreditní karta STYLE	Ri	Vi	Uij	Pořadí
Kreditní karta Česká spořitelna	1	1/7	1/5	1/3	1/2	0,34	0,05	0,0117	5
Kreditní karta 4U	7	1	3	5	6	3,63	0,50	0,1242	1
Kreditní karta ČSOB Standard	5	1/3	1	4	5	2,02	0,28	0,0690	2
Kreditní karta mKreditka	3	1/5	1/4	1	3	0,85	0,12	0,0292	3
Kreditní karta STYLE	2	1/6	1/5	1/3	1	0,47	0,06	0,0160	4
Celkem	x	x	x	x	x	7,31	1,00	0,25	

Zdroj: vlastní zpracování, 2021

K₃ – Poplatky za vedení

Hranice nejvyššího poplatku, který je pan Kadlec ochoten za měsíc platit, činí 50 Kč, tento limit všechny karty splňují. Zcela zdarma lze využívat pouze kreditní kartu 4U, tato karta je hodnocena nejlépe. Za využívání ostatních kreditních karet jsou účtovány poplatky. Kreditní karty České spořitelny a ČSOB Standard nabízejí možnost nehrazení poplatků, pokud měsíční částka čerpaného úvěru přesáhne 3000 Kč, u mKreditky je hranice nižší, a to 1000 Kč za měsíc. Nejméně výhodná je kreditní karta STYLE, kde je nastavený fixní poplatek 50 Kč za měsíc.

Tabulka 5 Hodnocení K₃

Poplatky za vedení 0,11	Kreditní karta Česká spořitelna	Kreditní karta 4U	Kreditní karta ČSOB Standard	Kreditní karta mKreditka	Kreditní karta STYLE	Ri	Vi	Uij	Pořadí
Kreditní karta Česká spořitelna	1	1/7	1/3	1/5	1	0,34	0,05	0,0051	5
Kreditní karta 4U	7	1	5	3	7	3,74	0,51	0,0561	1
Kreditní karta ČSOB Standard	3	1/5	1	1/3	3	0,90	0,12	0,0135	3
Kreditní karta mKreditka	5	1/3	3	1	5	1,90	0,26	0,0285	2
Kreditní karta STYLE	2	1/7	1/3	1/5	1	0,45	0,06	0,0068	4
Celkem	x	x	x	x	x	7,35	1,00	0,11	

Zdroj: vlastní zpracování, 2021

K₄ – Úvěrový limit

Na úvěrový limit nemá pan Kadlec žádné specifické požadavky. Z logického hlediska je dána nejvyšší preference takové kreditní kartě, která nabízí nejvyšší úvěrový limit. Nejlépe hodnocená kreditní karta je kreditní karta STYLE, ke které se váže úvěrový limit ve výši

300 000 Kč měsíčně. Naopak nejmenší úvěrový limit nabízí kreditní karta mKreditka se 150 000 Kč měsíčně.

Tabulka 6 Hodnocení K₄

Úroková míra 0,03	Kreditní karta Česká spořitelna	Kreditní karta 4U	Kreditní karta ČSOB Standard	Kreditní karta mKreditka	Kreditní karta STYLE	Ri	Vi	Uij	Pořadí
Kreditní karta Česká spořitelna	1	1/2	1/2	2	1/3	0,70	0,12	0,0039	4
Kreditní karta 4U	2	1	1	3	1	1,08	0,19	0,0060	3
Kreditní karta ČSOB Standard	2	2	1	3	1	1,43	0,25	0,0080	2
Kreditní karta mKreditka	1/2	1/3	1/3	1	1/4	0,43	0,07	0,0024	5
Kreditní karta STYLE	3	2	2	4	1	2,17	0,37	0,0121	1
Celkem	x	x	x	x	x	5,81	1,00	0,03	

Zdroj: vlastní zpracování, 2021

K₅ – Minimální měsíční splátka

První dvě varianty mají nastavené pouze určité procento z úvěru, které musí měsíčně klient splatit. Zbylé kreditní karty mají také nastavené určité procento, zároveň je zde určena minimální částka, kterou klient musí splatit. V případě, kdy je procentuální hodnota 150 Kč při 3 %, ale minimální částka, kterou klient musí splatit, je nastavena na 300 Kč, klient musí splatit nejméně daných 300 Kč.

Preference byly nastaveny rozhodovatelem, nejvyšší preferenci získala taková kreditní karta, která má nejmenší procento minimální měsíční splátky. V případě udávání preferencí mezi kartami, kde je nastaveno jak procento, tak nejmenší možná částka, vyšší preferenci získala varianta s nižším procentem.

Nejlépe hodnocena kreditní karta je kreditní karta Česká spořitelna, která disponuje minimální měsíční splátkou ve výši 3 %. Nejméně výhodnou kreditní kartou je kreditní karta STYLE, kde je minimální měsíční splátka ve výši 5 %, přičemž musí klient uhradit aspoň 500 Kč.

Tabulka 7 Zhodnocení K₅ Saatyho metodou

Minimální měsíční splátka 0,05	Kreditní karta Česká spořitelna	Kreditní karta 4U	Kreditní karta ČSOB Standard	Kreditní karta mKreditka	Kreditní karta STYLE	Ri	Vi	Uij	Pořadí
Kreditní karta Česká spořitelna	1	4	5	1	2	2,09	0,34	0,0169	1
Kreditní karta 4U	1/4	1	2	1/3	1/3	0,56	0,09	0,0045	4
Kreditní karta ČSOB Standard	1/5	1/2	1	1/5	1/3	0,37	0,06	0,0030	5
Kreditní karta mKreditka	1	3	5	1	2	1,97	0,32	0,0160	2
Kreditní karta STYLE	1/2	3	3	1/2	1	1,18	0,19	0,0095	3
Celkem	x	x	x	x	x	6,17	1,00	x	

Zdroj: vlastní zpracování, 2021

K₆ – Vrácení procenta z nákupu

Vrácení procenta z nákupu je pro pana Kadlece důležité kritérium. Od své kreditní karty tento benefit očekává, preference jsou tedy stanoveny dle výše vráceného procenta a možné nejvyšší částky, kterou klient může skutečně obdržet. Tato výše je u všech kreditních karet omezená.

Za platbu kreditní kartou 4U a mKreditkou klient žádná procenta zpět nedostává, nejsou proto optimální a jsou hodnoceny nejhůře. Nejvýhodnější kreditní karta je kreditní karta STYLE, kdy klient za platby během prvních 3 měsíců získává jednoznačně nejvyšší procento z nákupu zpět. I u této kreditní karty je fixní maximální měsíční částka, a to 600 Kč měsíčně. Po uplynutí 3 měsíců klient dále získává procenta z nákupů zpět, jak velké závisí na jednotlivých obchodních partnerech banky.

Tabulka 8 Hodnocení K₆ metodou pořadí

Vácení % z nákupu 0,09	Kreditní karta Česká spořitelna	Kreditní karta 4U	Kreditní karta ČSOB Standard	Kreditní karta mKreditka	Kreditní karta STYLE	Ri	Vi	Uij	Pořadí
Kreditní karta Česká spořitelna	1	9	1/3	9	3	2,41	0,29	0,0259	2
Kreditní karta 4U	1/9	1	1/9	1	1/9	0,27	0,03	0,0029	4
Kreditní karta ČSOB Standard	3	9	1	9	4	3,96	0,47	0,0426	1
Kreditní karta mKreditka	1/9	1	1/9	1	1/9	0,27	0,03	0,0029	4
Kreditní karta STYLE	1/3	9	1/4	9	1	1,47	0,18	0,0158	3
Celkem	x	x	x	x	x	8,37	1,00	0,09	

Zdroj: vlastní zpracování, 2021

4.5 Vyhodnocení rozhodovacího procesu

Vyhodnocení nejvhodnější kreditní karty pro konkrétního uživatele probíhalo porovnáním výsledků jednotlivých hodnocení dle jednotlivých kritérií. Porovnávaly se hodnoty ve sloupcích U_{ij} .

Hodnoty U_{ij} byly vloženy do tabulky, následoval součet těchto hodnot. Varianta, která disponuje nejvyšší sumou těchto hodnot, je pro pana Kadlece nejvhodnější.

Dle této metodiky vyšla jako optimální kreditní karta pro pana Kadlece kreditní karta ČSOB Standard. Výsledky jsou vyobrazeny v následující tabulce.

Tabulka 9 Vyhodnocení rozhodovacího procesu

Vyhodnocení	Bezüročné období	Úroková míra	Poplatky za vedení	Úvěrový limit	Minimální měsíční splátka	Vácení procena z nákupu	Suma	Pořadí
Kreditní karta Česká spořitelna	0,1223	0,0117	0,0051	0,0039	0,0169	0,0259	0,1859	3
Kreditní karta 4U	0,0385	0,1242	0,0561	0,0060	0,0045	0,0029	0,2321	2
Kreditní karta ČSOB Standard	0,1223	0,0690	0,0135	0,0080	0,0030	0,0426	0,2583	1
Kreditní karta mKreditka	0,0647	0,0292	0,0285	0,0024	0,0160	0,0029	0,1437	5
Kreditní karta STYLE	0,1223	0,0160	0,0068	0,0121	0,0095	0,0158	0,1824	4
Celkem	0,47	0,25	0,11	0,03	0,05	0,09	1	

Zdroj: vlastní zpracování, 2021

5 Výsledky a doporučení

5.1 Výsledky

Na základě zvolených kritérií, která pan Kadlec považoval za nejdůležitější, vyšla jako nejoptimálnější kreditní karta ČSOB Standard. Tato karta se již od začátku jevila jako vhodná kreditní karta co do požadavků pana Kadlece. Bezúročné období je 55 dní, což je dlouhá doba. Pan Kadlec se cítí dostatečně spolehlivý na to, aby úvěr vždy do data splatnosti uhradil. Nicméně s manželkou vyjádřili obavy, aby nezapomněli první dvě až tři splátky uhradit z důvodu, že nejsou zvyklí kreditní kartu využívat. I v tomto případě je pro ně kreditní karta ČSOB vhodná, díky tzv. „úrokovým prázdninám“, které banka na první půl rok nabízí. Kdyby se tedy zpočátku stalo, že manželé zapomenou na splátku, nenaskakují úroky. Po uplynutí této doby jsou úroky celkem nízké, ve výši 19,90 %. Pan Kadlec chce kreditní kartu převážně díky benefitům, které přináší. I to kreditní karta ČSOB splňuje. Pouze v jednom kritériu nastavené panem Kadlecem není kreditní karta optimální. Jedná se o minimální měsíční splátku, kdy je částka, kterou by pan Kadlec musel splatit, nejvyšší. Toto kritérium je pro pana Kadlece hned po úvěrovém limitu nejméně podstatné, proto bych to neviděla jako problém. Tuto kartu je možné pro pana Kadlece doporučit, vyhovuje všem jeho požadavkům.

Jako druhá nejlepší se jeví kreditní karta 4U od Komerční banky. Karta přináší nejmenší úroky ze všech ostatních variant. Zároveň je vedení kreditní karty 4U zcela zdarma, což je také výhodné oproti ostatním kartám. Nicméně bezúročné období je pouze 45 dní. I když si pan Kadlec na délce bezúročného období zakládal, jeho finanční gramotnost je vysoká a nehrozí riziko finančních problémů. Proto je tato karta panu Kadlecovi doporučena jako doplňková, kterou by používal k nákupům levnějšího zboží.

O moc hůře si nevede ani kreditní karta Česká spořitelna, která je 3. nejoptimálnější. Splňuje kritéria bezúročného období, minimální měsíční splátky a má dobré benefity, co se vrácení peněz z nákupu týče. V dalších důležitých kritériích už není pro pana Kadlece příliš vhodná.

5.2 Doporučení

Na základě získaných informací od pana Kadlece a vyslechnutí jeho požadavků je doporučena kreditní karta Standard od banky ČSOB, který by byla primární. Karta splňuje všechna přání a požadavky pana Kadlece a jeho manželky. Výhodou je i to, že už Kadlecovi

mají v ČSOB sjednaný účet. Jako doplňkovou kartu je možné zvolit kreditní kartu 4U, kterou by měl klient zcela zdarma. Kreditní karta 4U by byla vhodná k levnějším nákupům.

Samozřejmě je možné doporučit kreditní kartu pouze takovému klientovi, který bude schopen kreditní kartu splácet a nepřivede si finanční problémy. Pan Kadlec má stálý finanční příjem, který je dostatečný. Pravidelný příjem má i jeho manželka, proto zde neshledávám riziko ve splácení čerpaného úvěru. Pan Kadlec chce vlastnit kreditní kartu z důvodu různých benefitů, nepotřebuje ji z důvodu nedostatku peněz. Manželé jsou také dostatečně vzdělání a informovaní o tom, jak kreditní kartu správně a bezpečně používat. Na základě těchto informací je jisté, že pan Kadlec je schopen kreditní kartu vlastnit a využívat.

6 Závěr

Cílem bakalářské práce bylo vybrat sadu vhodných kreditních karet pro specifického klienta. K tomu bylo třeba přiblížit čtenářům problematiku kreditních karet a pomoci jim pochopit princip jejich fungování.

To naplňuje literární rešerše. Čtenář se nejdříve seznámí s platebními kartami obecně, později je seznámen s druhy platebních karet, a nakonec jsou specifikovány kreditní karty a jejich výhody a nevýhody. Pokud čtenář váhá o požádání o kreditní kartu ve své bance, tyto informace by mu mohly pomoci s rozhodováním.

Hlavním cílem bylo najít vhodnou sadu kreditních karet pro konkrétního člověka. Nejdříve byl konkrétní uživatel, pan Martin Kadlec, definován. Bylo potřebné zjistit finanční stránku pana Kadlece i jeho manželky, je potřeba znát, co od kreditní karty očekávají a pro jaké účely ji budou využívat. Tento první krok byl velmi důležitý, jinak by nebylo možné osobní poradenství provést. (27)

Po zjištění stěžejních informací bylo potřeba definovat kritéria, která jsou pro pana Kadlece důležitá. Vybrána byla ta nejdůležitější, na kterých si klient zakládal. Pro zhotovení rozhodovacího procesu se nastavily váhy, tj preference, jednotlivých kritérií dle důležitosti. Váhy byly stanoveny pomocí Saatyho metody. Poté jsou přestaveny varianty kreditních karet.

Pro výběr kompromisní varianty byla použita metoda AHP. Na samotném konci rozhodovacího procesu se sčítají dílčí výsledky v Saatyho matici. Kreditní karta s nejvyšší hodnotou vychází jako optimální.

Všechny kreditní karty byly v nějakém ohledu uspokojivé, nicméně z rozhodovacího modelu vyšla jako nejlepší kombinace karet kreditní karty STYLE a 4U. Tato kombinace byla panu Kadlecovi na základě získaných informací doporučena.

7 Seznam použitých zdrojů

- (1) JUŘÍK, Pavel. *Platební karty: 1870-2006 : velká encyklopedie*. 1. vyd. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-1381-0.
- (2) DVOŘÁK, Petr. *Bankovníctví pro bankéře a klienty*. Praha: Linde, 2005. Vysokoškolská učebnice (Linde). ISBN 80-7201-515-x.
- (3) JUŘÍK, Pavel. *Platební karty: ilustrovaná historie placení*. 1. vyd. Praha: Libri, 2012. ISBN 978-80-7277-498-2.
- (4) JÍLEK, Josef. *Finance v globální ekonomice*. 1. vyd. Praha: Grada, 2013. Finanční trhy a instituce. ISBN 978-80-247-3893-2.
- (5) ZAMLYNOVÁ, Tereza. Víte, kdy u nás za socialismu poprvé někdo zaplatil platební kartou?. *Stylinstory.cz* [online]. [cit. 2022-02-13]. Dostupné z: <https://styl.instory.cz/3342-vite-kdy-u-nas-za-socialismu-poprve-nekdo-zaplatil-platebni-kartou.html>
- (6) PLISCHKE, Simona Ely. Jak došly platební karty do českých zemí aneb historie karet plná zajímavostí. *Peníze.cz: Největší web o osobních financích* [online]. [cit. 2022-02-13]. Dostupné z: <https://www.penize.cz/platebni-karty/18777-jak-dosly-platebni-karty-do-ceskych-zemi-aneb-historie-karet-plna-zajimavosti>
- (7) POLOUČEK, Stanislav. *Bankovníctví*. 2. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2013. Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 978-80-7400-491-9.
- (8) HOVORKOVÁ, Kateřina. Vypadají jako nástroj moderní doby. Přitom platební karty pamatují už víc než sto let. *Aktuálně.cz* [online]. 2018 [cit. 2022-02-17]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/ekonomika/platebni-karty-pamatuji-uz-vic-nez-sto-padesat-let/r~01ca4fbaee3d11e8a1900cc47ab5f122/v~sl:9c1b8a10170846ad858cc36f82e414f3/>
- (9) DOSKOČILOVÁ, Veronika. Jak se vyvíjel trh s platebními kartami. *Měsíc.cz: váš průvodce finančním světem* [online]. 2016 [cit. 2022-02-17]. Dostupné z: mesec.cz/clanky/jak-se-vyvijel-trh-s-platebnimi-kartami/
- (10) SKALKOVÁ, Olga. I tohle jsou devadesátky. První bankomat má narozeniny. *Penze.cz: Největší web o osobních financích* [online]. 2022 [cit. 2022-02-17]. Dostupné z: <https://www.penize.cz/osobni-ucty/430062-i-tohle-jsou-devadesatky-prvni-bankomat-ma-narozneniny>

- (11) CHVÁTAL, Dalibor Z. Exkluzivně: První česká bezkontaktní karta PayPass. Nebudete už chtít hotovost. *Měsíc.cz: váš průvodce finančním světem* [online]. 2011 [cit. 2022-02-18]. Dostupné z: <https://www.mesec.cz/clanky/exkluzivne-prvni-ceska-bezkontaktni-karta-paypass-paywave/>
- (12) POLOUČEK, Stanislav. *Bankovníctví*. 1. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2006. Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 80-7179-462-7.
- (13) ČERNOHORSKÝ, Jan a Petr TEPLÝ. *Základy financí*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3669-3.
- (14) MÁLEK, Petr, Gabriela OŠKRDALOVÁ a Petr VALOUCH. *Osobní finance*. Brno: Masarykova univerzita, 2010. ISBN 978-80-210-5157-7.
- (15) MÁČE, Miroslav. *Platební styk: klasický a elektronický*. 1. vyd. Praha: Grada, 2006. Osobní a rodinné finance. ISBN isbn80-247-1725-5.
- (16) SEIDL, Jaromír. Čipové karty a jejich využití. *Posrerus: portál pre odborné publikovanie ISSN 1338-0097* [online]. [cit. 2022-02-25]. Dostupné z: <http://www.posterus.sk/?p=17399>
- (17) SYROVÝ, Petr a Tomáš TYL. *Osobní finance: řízení financí pro každého*. 3. aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2020. Finance (Grada). ISBN 978-80-271-2886-0.
- (18) CVEJNOVÁ, Veronika. Nosíme ji stále u sebe, co je to?. *Duofinance.cz* [online]. 2020 [cit. 2022-02-26]. Dostupné z: <https://www.duofinance.cz/jak-funguji-platebni-karty>
- (19) HOVORKOVÁ, Kateřina. Uzákoňme právo na platbu kartou, volá šéf největší banky. Většina lidí by souhlasila. *Aktuálně.cz* [online]. 2021 [cit. 2022-02-25]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/ekonomika/pravo-na-bezhotovostni-platbu-u-obchodniku-centralni-banka-o/r~24a4bd2c52b711eca7d80cc47ab5f122/>
- (20) ŠÁMALOVÁ, Michaela. Číslo kreditní karty: Jaká tajemství ukrývá?. *Ušetřeno.cz: Chytří šetří s námi!* [online]. 2020 [cit. 2022-02-25]. Dostupné z: <https://www.usetreno.cz/cislo-kreditni-karty/>
- (21) JUŘÍK, Pavel. Platební karty: magnetický proužek. *Idnes.cz* [online]. 2005 [cit. 2022-02-25]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/finance/banky-a-sporeni/platebni-karty-magneticky-prouzek.A051130_173803_fi_osobni_zal

- (22) REVENDA, Zbyněk. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. 6., aktualiz. vyd. Praha: Management Press, 2015. ISBN 978-80-7261-279-6.
- (23) KOWALSKÁ, Radomíra. *Ekonomika pro střední zdravotnické školy*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2014. Sestra (Grada). ISBN 978-80-247-5091-0.
- (24) KALÁTOVÁ, Veronika. *Finanční zralost: klíč k finanční spokojenosti*. Vydání první. Praha: Plot, 2021. ISBN 978-80-7428-370-3.
- (25) PARTNERS, Kolektiv finančních poradců. *Jak ovládnout své peníze: finanční plánování pro každého*. 1. vyd. Brno: BizBooks, 2013. Partners (BizBooks). ISBN 978-80-265-0127-5.
- (26) JANDA, Josef. *Jak žít šťastně na dluh*. První. Praha: GRADA publishing, a. s., 2013. ISBN 978-80-247-8824-1.
- (27) ŠIMÁKOVÁ, Jana. *Finanční poradenství: distanční studijní text*. Karviná: Slezská univerzita v Opavě, Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné, 2018. ISBN 978-80-7510-311-6.
- (28) ORIEŠKA, Ján. *Služby v cestovním ruchu*. 1. vyd. Banská Bystrica: Dali-BB, 2011. ISBN 978-80-89090-94-5.
- (29) HOVORKA, Jiří. Karty Mastercard přijdou o magnetický proužek. *Penize.cz: Největší web o osobních financích* [online]. 2021 [cit. 2022-02-28]. Dostupné z: <https://www.penize.cz/platebni-karty/428390-karty-mastercard-prijdou-o-magneticky-prouzek>
- (30) VOKŘÁL, Jiří. Přehledně: Debetní vs. kreditní. Jaké existují druhy platebních karet. *Seznam zprávy* [online]. 2021 [cit. 2022-02-28]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/druhy-platebnich-karet-167850>
- (31) SOVOVÁ, Eva. Nákup pro sebe zaplatil firemní kartou, může dostat okamžitou výpověď. *Idnes.cz* [online]. 2021 [cit. 2022-02-28]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/finance/financni-radce/sluzebni-karta-firma-zamestnavatel-zneuziti-zamestnanec.A211111_102449_viteze_sov
- (32) RYBOVÁ, Romana. Raději platíme kartou než v hotovosti. *E15.cz* [online]. 2017 [cit. 2022-02-28]. Dostupné z: <https://www.e15.cz/finexpert/vydelavame/radeji-platime-kartou-nez-v-hotovosti-1337054>

- (33) BARTUŇKOVÁ, Lenka. Kreditní karta - komu a za jakých podmínek?. *Měšec.cz: váš průvodce finančním světem* [online]. 2004 [cit. 2022-02-28]. Dostupné z: <https://www.mesec.cz/clanky/kreditni-karta-komu-a-za-jakych-podminek/>
- (34) BUDÍN, Jan. KREDITNÍ KARTA V SOBĚ SKRÝVÁ NÁSTRAHY I SPOUSTU VÝHOD. PODÍVEJTE SE, KOMU SE VYPLATÍ. *Banky.cz* [online]. 2019 [cit. 2022-03-01]. Dostupné z: <https://www.banky.cz/clanky/kreditni-karta-v-sobe-skryva-nastrahy-i-spoustu-vyhod-podivejte-se-komu-se-vyplati/>
- (35) ŠÁMALOVÁ, Michaela. Kreditní karty: Skryté výhody a benefity. *Ušetřeno.cz: Chytrí šetří s námi!* [online]. 2020 [cit. 2022-03-01]. Dostupné z: <https://www.usetreno.cz/vyhody-kreditni-karty/>
- (36) NOVÁKOVÁ, Jolana. Půjčka hned a zdarma, i na 55 dní. Jak využít kreditní kartu chytře. *Idnes.cz: Zpravodajství* [online]. 2020 [cit. 2022-03-04]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/finance/banky-a-sporeni/banky-finance-kreditni-karta-splatnost-bezurocne-obdobi-inkaso-benefity-urokova-sazba.A200807_065800_sporeni_sov
- (37) ŠIMAN, Josef a Petr PETERA. *Financování podnikatelských subjektů: teorie pro praxi*. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2010. C.H. Beck pro praxi. ISBN 978-80-7400-117-8.
- (38) BLAŽEK, Lukáš a Pavla VRABCOVÁ. *Finanční gramotnost*. 1. vydání. [Praha]: Vysoká škola ekonomie a managementu, 2019. ISBN 978-80-87839-99-7.
- (39) ŠÁMALOVÁ, Michaela. Kdy musím splatit dluh na kreditní kartě?. *Ušetřeno.cz* [online]. 2020 [cit. 2022-03-05]. Dostupné z: <https://odpovedi.usetreno.cz/support/solutions/articles/44001850402-kdy-mus%C3%ADm-splatit-dluh-na-kreditn%C3%AD-kart%C4%9B->
- (40) HOLOUBEK, Josef. *Ekonomicko-matematické metody*. Třetí nezměněné vydání. V Brně: Mendelova univerzita, 2017. ISBN 978-80-7509-505-3.
- (41) ŠUBRT, Tomáš. *Ekonomicko-matematické metody*. 3. upravené a rozšířené vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2019. ISBN 978-80-7380-762-7.
- (42) DOUBRAVOVÁ, Hana. *VÍCEKRITERIÁLNÍ ANALÝZA VARIANT A JEJÍ APLIKACE V PRAXI*. České Budějovice, 2009. Bakalářská práce. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích. Vedoucí práce Jana Friebelová.
- (43) BROŽOVÁ, Helena, Milan HOUŠKA a Tomáš ŠUBRT. *Modely pro vícekriteriální rozhodování*. Vyd. 1. Praha: Credit, 2003. ISBN 978-80-213-1019-3.

- (44) TICHÝ, Milík. *Ovládání rizika: analýza a management*. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2006. Beckova edice ekonomie. ISBN 80-7179-415-5.
- (45) NENADÁL, Jaroslav. *Management kvality pro 21. století*. V nakladatelství Management Press vydání 1. Praha: Management Press, 2018. ISBN 978-80-726-1561-2.
- (46) CERHOVÁ, Lucie. *Výběr bytu v Praze a v jeho okolí pomocí metod vícekritériální analýzy variant*. Praha, 2021. Bakalářská práce. Česká zemědělská univerzita v Praze. Vedoucí práce Milan Houška.
- (47) JAČKOVÁ, Nikola. *Metody vícekritériálního rozhodování a jejich aplikace*. Pardubice, 2021. Bakalářská práce. Univerzita Pardubice. Vedoucí práce Alena Pozdílková.
- (48) KORECKÝ, Michal a Václav TRKOVSKÝ. *Management rizik projektů: se zaměřením na projekty v průmyslových podnicích*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-3221-3.
- (49) KIČMEROVÁ, Lada. Pasti (a slasti) kreditních karet. *Peníze.cz: Největší web o osobních financích* [online]. 2012 [cit. 2022-03-06]. Dostupné z: <https://www.penize.cz/kreditni-karty/237432-pasti-a-slasti-kreditnich-karet>
- (50) TYL, Tomáš. *10 způsobů, jak se (ne)nechat připravit o peníze*. Prvné. Praha: Grada, 2013. Osobní a rodinné finance. ISBN 978-80-247-4467-4.
- (51) ČESKÁ SPOŘITELNA. Kreditní karta: Vaše jistota na cestách a při nákupu přes internet. *Česká spořitelna* [online]. Česká republika, 2021 [cit. 2021-11-18]. Dostupné z: <https://www.csas.cz/cs/osobni-finance/ucty-karty/kreditni-karta#repre>
- (52) KOMERČNÍ BANKA. Karta 4U: Kreditní karta s nízkým úrokem, službou pozáruční opravy spotřebičů a pojištěním schopnosti splácet. *Komerční banka: Budoucnost jste vy* [online]. 2021 [cit. 2021-11-18]. Dostupné z: <https://www.kb.cz/cs/obcane/platebni-karty/kreditni-platebni-karty/kreditni-karta-4u#tile-Situace-2>
- (53) ČSOB. Získejte 20 % z nákupu zpět: Kreditní karta standard. *ČSOB* [online]. 2021 [cit. 2021-11-19]. Dostupné z: <https://www.csob.cz/portal/lide/pujcky/kreditni-karta>
- (54) ČSOB. Jak to funguje. *Svět odměn* [online]. 2021 [cit. 2021-11-19]. Dostupné z: <https://svetodmen.csob.cz/jak-to-funguje>
- (55) MBANK. MKreditka: Karta, se kterou máte peníze navíc. *MBank* [online]. [cit. 2022-03-06]. Dostupné z: <https://www.mbank.cz/osobni/karty/kreditni-karty/mkreditka-mastercard/>

(56) RAIFFEISENBANK. Kreditní karta STYLE. *Raiffesenbank* [online]. 2021 [cit. 2021-11-22]. Dostupné z: <https://www.rb.cz/osobni/kreditni-karty/standardni-karty/kreditni-karta-style>